

Mål och budget 2026 med plan 2027–2028

Innehållsförteckning

1	Ett Östersund för alla! Ska uppdateras.....	4
2	Kommunfullmäktiges mål och uppdrag.....	5
	2.1 Östersunds kommun har en hållbar tillväxt, en välfungerande demokrati och effektiv organisation	6
	2.2 Östersund kommuns verksamheter och bolag bedrivs socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart	8
	2.3 I Östersunds kommun finns en attraktiv och välfungerande arbetsmarknad som attraherar människor från alla delar av Sverige och världen. Östersunds kommun är en modern och attraktiv arbetsgivare	11
	2.4 Östersunds kommun har en hållbar tillväxt, ett gott företagsklimat och innovationskraft. Östersund är en öppen och inkluderande kommun som attraherar både människor och näringsliv	14
	2.5 I Östersunds kommun finns en tillgänglig infrastruktur som bidrar till att stad och landsbygd växer på ett hållbart och tryggt sätt för alla medborgare	16
	2.6 I Östersunds kommun finns mycket goda förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv	19
	2.7 I Östersunds kommun klarar alla barn, unga och vuxna sin utbildning, når sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande	22
	2.8 I Östersunds kommun får invånarna stöd, vård och omsorg av hög kvalitet och lever självständiga liv. Kommunen arbetar med tidiga insatser för att öka invånarnas trygghet och stärker skyddet för utsatta barn	25
3	God ekonomisk hushållning	28
4	Förutsättningar för budget 2026 och plan 2027–2028	29
	4.1 Samhällsekonomiskt läge och demografiska utmaningar	29
	4.2 Kommunernas ekonomi	29
	4.3 Finansieringens betydelse och problem med statsbidragen	29
	4.4 Långsiktiga utmaningar och slutsatser	30
	4.5 Omvärlds- och nulägesanalys inför budget 2026	31
	4.6 Nulägesanalys	32
	4.6.1 Ledning, styrning och demokrati	32
	4.6.2 Hållbarhet	35
	4.6.3 Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare.....	38
	4.7 Östersunds kommuns befolkning	42
	4.7.1 Demografi	42
	4.7.2 Befolkningsprognos	42
	4.8 Östersunds kommuns ekonomiska förutsättningar	45
	4.9 Östersunds kommuns finansiella förutsättningar	49

5	Sammanställning driftbudget 2026 med plan 2027–2028	53
5.1	Sammanställning driftbudget per nämnd	53
5.2	Exploateringsbudget	53
6	Sammandrag investeringsbudget 2026 med plan 2027–2028	54
6.1	Investeringsbudget i sammandrag	54
6.2	Större investeringsobjekt	56
7	Finansiell plan 2026–2028	57
7.1	Resultatbudget	57
7.2	Balansbudget	58
7.3	Kassaflödesbudget	59
8	Kommunfullmäktiges beslut	60

1 Ett Östersund för alla!

Vid mandatperiodens början gavs ett löfte till invånarna i Östersunds kommun: att skapa en öppen och tolerant kommun där välfärden sätts främst. Redan då konstaterades att Östersund är en välmående kommun med god grundekonomi, växande befolkning och nyetablerade företag. Framtidstron utgjorde en viktig utgångspunkt i en tid som i övrigt präglades starkt av kriser, krig och finansiell instabilitet.

Idag, när vi blickar mot 2026, är mycket sig likt. Då som nu påverkas Östersunds kommun av omvärlden. Då, nu och i morgon ska vi möta utmaningarna med utveckling, konkurrenskraft, tillväxt och en välfärd av hög kvalitet.

Mittstyret satsar extra medel på alla nämnder, med insikten att dagens beslut formar morgondagen. Östersunds kommun prioriterar, i jämförelse med många andra, mycket resurser till förskola och grundskola – för att ge alla barn och unga en god utbildning och bäst chans att nå sina mål. Vi utökar resursskolan, bemannar skolbibliotek och stärker små skolor ekonomiskt. Tidigare satsningar, som Toleransprojektet, fortsätter att utvecklas.

Inom vård och omsorg börjar vi avskaffa minutjakten i hemtjänsten och ökar grundbemanningen på särskilda boenden för ökat medborgarinflytande och minskad personalstress. Vi satsar på förbättrad språk- och kulturkompetens hos personalen. Mötesplatserna, särskilt den mobila, ska utvecklas och föreningsbidragen användas för att motverka ofrivillig ensamhet. Bygget av SÄBO Solliden fortsätter.

Den demografiska utvecklingen visar att en allt större andel av befolkningen är äldre, samtidigt som andelen yngre minskar. Detta ställer krav på både anpassade boendelösningar för äldre och en ändamålsenlig förskole- och skolstruktur. Det kommer att vara ett viktigt fokus framöver.

Östersunds kommun ska fortsätta ha hög ambitionsnivå inom det sociala arbetet och i arbetsmarknadsfrågor. Vi prioriterar tidiga insatser för barn och unga, att motverka mäns våld mot kvinnor, stöd till kvinnojourer, fler familjehemslösningar och arbetsmarknadsinsatser. Den nya socialtjänstlagen ska göra insatser mer tillgängliga och öka samverkan mellan samhällsaktörer i det förebyggande arbetet.

Mittstyret betonar vikten av en meningsfull fritid. När Östersund växer ska fritids- och kulturlivet följa med som en självklar del av medborgarnas hälsa, välbefinnande och Östersunds själ. Renoveringen av biblioteket och utvecklingsplanerna för Lit, Håggenås, Brunflo och Körfältet fortsätter, med fokus på ökat stöd till föreningslivet och kulturskolan. Förstudien för ett nytt Storsjöbad ska slutföras.

Hållbarhet är centralt i Östersunds utveckling. Kommunens ambitiösa klimatmål ligger fast och är avgörande för att Östersund ska förbli en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Satsningar görs på reinvesteringar i tunga fordon, utveckling av laddinfrastruktur och cykelprogram. Vi stärker jämlikheten mellan stad och landsbygd och bygger en robust kommun där hela Östersund ska blomstra.

Östersunds kommun befinner sig i en händelserik tid. Vi har ett aktivt och utvecklingsinriktat näringsliv. Kommande och pågående etableringar, Försvarsmaktens nyetablering och Kriminalvårdens planer kommer att ge ytterligare lokal tillväxt. Fler jobb skapas både under byggnadsfaserna och inom de framtida verksamheterna. Denna utveckling och tillväxt ska användas för att göra Östersunds kommun ännu bättre – för kommuninvånarnas skull, för att utveckla vår välfärd, skapa fler möjligheter i form av jobb och bostäder, men också för att arbetet för en mer hållbar värld är avgörande.

Avslutningsvis – Östersunds kommun har en stark ekonomi, och kommande årsbudget är inget undantag. På sista raden balanseras driftresultatet och investeringsbudgeten väl. Ordning och reda i finanserna är en förutsättning för utveckling och för välfärdens långsiktiga finansiering.

Niklas Daoson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

2 Kommunfullmäktiges mål och uppdrag

Kommunfullmäktige ska enligt Kommunallagen besluta om mål och riktlinjer för verksamheten. Kommunfullmäktige har beslutat om åtta mål vilka förstärks av en politisk text som anger den politiska ambitionsnivån för respektive mål under mandatperioden. Tre av målen Ledning och styrning, Hållbarhet och Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare är genomgripande för hela kommunens verksamhet. De övriga fem målen har fokus på kommunens kärnverksamhet.

Mål för ledning och styrning

Östersunds kommun har en hållbar tillväxt där alla känner sig delaktiga i kommunens styrning och organisering.

Mål för hållbarhet

Östersund kommuns verksamheter och bolag bedrivs socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart.

Mål för kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

I Östersunds kommun finns en attraktiv och välfungerande arbetsmarknad som attraherar människor från alla delar av Sverige och världen. Östersunds kommun är en modern och attraktiv arbetsgivare.

Mål för näringsliv och tillväxt

Östersunds kommun har en hållbar tillväxt, ett gott företagsklimat och innovationskraft. Östersund är en öppen och inkluderande kommun som attraherar både människor och näringsliv.

Mål för infrastruktur

I Östersunds kommun finns en tillgänglig infrastruktur som bidrar till att stad och landsbygd växer på ett hållbart och tryggt sätt för alla medborgare.

Mål för ett aktivt liv

I Östersunds kommun finns mycket goda förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv.

Mål för utbildning

I Östersunds kommun klarar alla barn, unga och vuxna sin utbildning, når sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande.

Mål för trygghet och stöd

I Östersunds kommun får invånarna stöd, vård och omsorg av hög kvalitet och lever självständiga liv. Kommunen arbetar med tidiga insatser för att öka invånarnas trygghet och stärker skyddet för utsatta barn.

2.1 Östersunds kommun har en hållbar tillväxt, en välfungerande demokrati och effektiv organisation

Kommunens ledning och styrning

Med framåtanda och en vision om ett Östersund som växer, skapas en attraktiv och öppen kommun som lockar såväl människor som företag till vår region. Östersund kommuns styrning och ledning ska vara demokratisk, tillgänglig, bygga på tillit mellan medborgare, samverkansparter och medarbetare samt utgå från ett kvalitativt jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Kommunen arbetar utifrån ett helhets-tänk och en samsyn mellan kommunens olika verksamheter.

Hållbar ekonomisk tillväxt är en förutsättning för en välfärd av hög kvalitet och behövs för att säkra medborgarnas försörjning och sociala trygghet. Kostnaderna i den kommunala verksamheten ska inte överstiga intäkterna eller överföras på kommande generationer. Resurserna ska i så stor utsträckning som möjligt ligga nära medborgarna, skattepengarna ska användas med förnuft och försiktighet. Nämnderna ansvarar för att verksamheterna är kostnadseffektiva och håller sig inom kommunens givna ramar.

Rysslands invasion av Ukraina, den humanitära katastrofen och instabiliteten i vår omvärld lämnar inte Östersunds kommun eller dess invånare oberörda. Högre räntekostnader och ett ökat kostnadsläge innebär att noggranna prioriteringar behövs för att klara av att möta medborgares behov utifrån de ramar som en hållbar ekonomi innebär. Östersunds kommun har en stark grundekonomi och nu används den styrkan för att upprätthålla kvaliteten i kommunens verksamheter, säkra kommunens tillväxt och för att mildra effekterna för medborgarna.

Östersunds kommun ska vara en trygg och säker plats för alla människor att bo, leva och verka på. Det brottsförebyggande arbetet pågår ständigt och ny lagstiftning väntas påverka det trygghetsskapande arbetet ytterligare positivt. I arbetet med svenskt NATO-medlemskap och uppbyggnaden av totalförsvaret väntas Östersunds kommun också ha en framträdande roll.

Fler människor ska få chansen att leva och verka i Östersunds kommun, målet är minst 75 000 invånare år 2040. För att nå målet behövs rätt förutsättningar för näringslivet, kommunikationer och bostäder. En väl utbyggd infrastruktur är en förutsättning och infrastrukturen bör vara rustad för att klara såväl dagens som morgondagens utmaningar. Östersund ska även vara en självklar del av den gröna industrialisering som sker i Sverige. Att invånarna har ett arbete är en viktig faktor för jämlikhet i kommunen och för den enskildes frihet.

Demokratin ska stärkas och i det arbetet ingår medborgardialoger, transparens och återkoppling som vitala delar för att skapa tillit mellan kommunen och medborgarna. Östersunds kommun ska utveckla former för att ta vara på engagemanget från civilsamhället och åstadkomma förändringar. I en representativ demokrati ska samspelet mellan förtroendevalda, medborgare och tjänstepersoner hela tiden utvecklas för hög verkställighet och ökat förtroende. Barn och ungas deltagande i demokratin och kommunens arbete ska ytterligare förstärkas och särskilt beaktas.

Uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Vad ska uppnås under året?
Stärk kommunens förmåga att identifiera och ansöka om externa finansieringskällor	KS	En central funktion för att söka och hantera externa projektmedel ska etableras. Kommunen ska öka antalet ansökningar om extern finansiering, såsom statliga och EU-finansierade medel.
Öka tilliten till demokrati genom mer dialog, delaktighet, kommunikation och lärande tillsammans med invånarna	KS	Medborgardialog som verktyg ska användas och fortsätta utvecklas. Förståelsen för kommunens roll i samhället ska öka, särskilt bland unga. Valdeltagandet ska öka, särskilt i områden med lägre valdeltagande.

Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtillskott 2026	Ramtillskott 2027	Ramtillskott 2028
Återlämning befintlig budget	Nämnd- och styrelseverksamhet, stöd till politiska partier, övrig politisk verksamhet, gemensamma verksamheter	KS	-67 138	-67 138	-67 138
Tidigare politiska prioriteringar	Nämnd- och styrelseverksamhet, gemensamma verksamheter	KS	5 979	5 979	5 979
Ny politisk prioritering	Demokratisamordnare, barnombudsman	KS	Tas inom befintlig ram	Tas inom befintlig ram	Tas inom befintlig ram
Bibehålla befintlig budget	Nämnd- och styrelseverksamhet, övrig politisk verksamhet	MSN	364	364	364
Ny politisk prioritering	Ökat nämndarvode	TN	417	417	417
Kommunfullmäktigeuppdrag	Stärk kommunens förmåga att identifiera och ansöka om externa finansieringskällor	KS	850	0	0
Återlämning befintlig budget	Avdrag nämnd- och styrelseverksamhet	KFN	-418	-418	-418
Återlämning befintlig budget	Avdrag nämnd- och styrelseverksamhet	SAN	-1 895	-1 895	-1 895
Återlämning befintlig budget	Avdrag nämnd- och styrelseverksamhet	TN	-1 285	-1 285	-1 285

Investeringar

Under målet för kommunens ledning och styrning finns en politisk investeringspott på 8,5 mnkr för 2026. Den politiska investeringspotten används löpande under året till nyuppkomna politiskt prioriterade investeringar.

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend	Jmf riket
Invånare totalt, antal	2024	64 979		
Förändring i antal invånare under senaste femårsperioden, (%)	2024	1,88		
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	2023	86		
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	2023	96		
Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	2023	76		
Medborgarundersökningen - Förtroende för kommunens politiker, andel (%)	2023	51		
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)	2023	31		
Medborgarundersökningen - Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	2023	25		
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Ledarskapsindex	2024	77		
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Styrningsindex	2024	80		
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigevalet, andel (%)	2022	79		
Valdeltagande i senaste kommunvalet (%)	2022	82,63		

2.2 Östersund kommuns verksamheter och bolag bedrivs socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart

Hållbarhet – Miljömässig, social och ekonomisk

Östersunds kommuns ska ha en hög ambitionsnivå och öka takten i omställningen till hållbar utveckling.

Social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet ska genomsyra alla kommunens verksamheter och engagemang. Utgångspunkten för hållbarhetsarbetet är FN:s 17 globala mål där varje sådant är tätt sammankopplade med de övriga. Östersund är en stolt samisk förvaltningskommun.

Hållbar utveckling innebär att dagens behov tillgodoses utan att äventyra kommande generationers behov. Ekonomisk tillväxt, social hållbarhet och miljömässig balans säkrar kommande generationers välfärd och behövs för att säkerställa försörjning och social trygghet.

I Östersunds kommun ska människan stå i centrum. Den sociala hållbarheten innebär ett jämställt och jämlikt samhälle där individer lever goda liv med likvärdiga förutsättningar. Barnkonventionen ska förverkligas i alla beslut som rör barns livsvillkor. Kommunen ska motverka mäns våld mot kvinnor genom strategiskt preventivt arbete. Kommunen ska eftersträva ett öppet samhälle med hög tolerans, där människor har växande tillit till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. Östersunds kommun ska eftersträva

minskande klyftor mellan människor, stad, landsbygder och bostadsområden.

Den miljömässiga dimensionen ska fokusera på hur kommunen hushåller med naturens resurser och bidrar till utveckling utan att göra skada på natur, ekosystem eller kultur. Kommunen ska vara ett föredöme i klimatomställningen och miljöarbetet genom att bland annat vara fossilbränslefritt och klimatneutralt 2030, motverka PFAS samt vara aktiva i nationella initiativ som Viable Cities och Klimatkommunerna. Kommunen ska ställa högre krav på hållbarhet vid upphandlingar för att bidra till omställning

Kommunen ska ställa högre krav på hållbarhet vid upphandlingar för att bidra till omställning. Kommunen ska underlätta för medborgare och företagare att agera hållbart genom en hög kunskaps- och servicenivå. Kommunen ska tillsammans med näringsliv, universitet och fristående organisationer främja utveckling, kunskap och hållbar tillväxt med nya etableringar, regemente och bostäder för alla. Arbetet med utvecklingsplaner för Torvalla, Brunflo, Lit-Häggens samt Körfältet kommer att fortsätta tillsammans med nya planer för hållbar utveckling av kommunens olika områden.

Uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Vad ska uppnås under året?
Arbeta för trygghet och säkerhet	KS	Otrygga platser i kommunen ska identifieras och åtgärdsplaner tas fram för att minska brott och öka tryggheten i offentliga miljöer. Insatser ska riktas mot förebyggande arbete i skolor och på fritidsgårdar för att minska risken för ungdomsbrottslighet. En lägesbild och åtgärdsplan för brottsförebyggande arbete tas fram och beslutas under 2025. Utifrån lägesbilden och åtgärdsplanen ska varje nämnd genomföra åtgärder. Kommunen ska genomföra en kartläggning av befintliga våldsförebyggande insatser och utveckla arbetssätt baserat på forskning och beprövad erfarenhet. Insatser riktade mot särskilt utsatta grupper ska prioriteras.
Skapa en robustare kommun	Alla	Alla nämnder behöver arbeta med kommunens robusthet utifrån sina perspektiv och ansvarsområden. Genom att arbeta med beslutade planer för utbildning, övning samt med kontinuitetsplanering ska nämnderna medverka genom engagemang och initiativ för kommunövergripande förbättringar
Öka jämlikheten mellan stad och landsbygd	Alla	Kommunen ska genomföra en analys av skillnader i tillgången till service och infrastruktur mellan stad och landsbygd. Åtgärder för att minska dessa skillnader, såsom utökad digital service och förbättrad kollektivtrafik, ska identifieras och implementeras.
Utveckla en målstyrd hållbar samhällsbyggnad	MSN, TN	Kommunen ska arbeta med att integrera hållbarhetsmål i samhällsplaneringen. Det ska finnas tydliga riktlinjer för hur hållbarhetsaspekter vägs in vid planering av nya bostadsområden och infrastrukturprojekt
Minska utsläpp av miljö- och hälsoskadliga ämnen i dagvattennätet	TN, MSN	Kommunen ska identifiera de mest förorenade dagvattenutloppen och vidta konkreta åtgärder för att minska utsläppen. En kartläggning av avrinningsområden ska genomföras och en åtgärdsplan för rening av dagvatten ska tas fram.
Stärk social hållbarhet genom samordnande och förebyggande insatser med fokus på att möta framtida samhällsutmaningar	Alla	Kommunen ska utveckla en sammanhållen modell för tidiga insatser som omfattar socialtjänst, skola, fritid och arbetsmarknad. Utveckla ytterligare former av hälsofrämjande och förebyggande insatser riktat till äldre och personer med funktionsnedsättning i enlighet med kommunens åtaganden utifrån medlemskap i WHO:s nätverk Age friendly cities and communities (AFCC)
Implementera ett arbetssätt för hållbart byggande	TN	Kommunen ska säkerställa att det arbetssätt som tas fram under 2025 implementeras i byggprojekt. Det ska finnas en tydlig modell och riktlinjer för hållbart byggande som används vid planering och upphandling av nya byggnader. Minst ett pilotprojekt ska genomföras enligt den nya modellen.

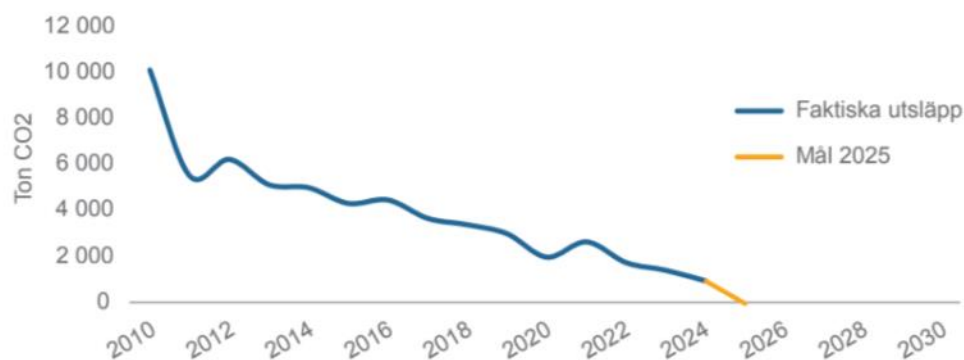
Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtillskott 2026	Ramtillskott 2027	Ramtillskott 2028
Kommunfullmäktigeuppdrag	Skapa en robustare kommun	SAN	700	0	0
Kommunfullmäktigeuppdrag	Skapa en robustare kommun	TN	300	0	0
Kommunfullmäktigeuppdrag	Öka jämlikheten mellan stad och landsbygd	KS	250	0	0

Fossilbränslefri kommunorganisation

Östersunds kommun har beslutat att bli fossilbränslefri under år 2025, det är fossila utsläpp från oljepannor, fordon, maskiner och liknande som behöver ersättas med fossilfria lösningar. Det finns en möjlighet att nå målet men en förutsättning är ofta att investeringar görs. Till och med år 2024 så har utsläppen minskat med 90 % sedan 2010, se diagram nedan. Uppföljning av 2025 års utsläpp sker i mars 2026.

Utsläppsminskning och målsättning för fossilbränslefri kommunorganisation 2025

Figur 13. Faktiska utsläpp för kommunorganisationen 2010–2024 samt målsättning om fossilbränslefri kommunorganisation år 2025.

Investeringar

Under 2026 planeras det investeringar under hållbarhetsmålet för ca 3,4 mnkr. Investeringarna innefattar reinvesteringar i tunga fordon och utveckling av laddningsinfrastruktur för fordon.

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend	Jmf riket
Utsläpp till luft av växthusgaser, ton CO2-ekv/inv	2023	1,76		
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv	2023	6,99		
Utsläpp till luft av PM10. Dygn som dygnsmedelvärde överskrider miljökvalitetsnormen 50 ug/m3 - Mätstation: Rådhusgatan (dygn/år)	2024	48		
Fossila koldioxidutsläpp i kommunen som geografisk enhet jmf 2010	2023	-53 %		
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	2023	90,50		
Medelavstånd till skyddad natur, km	2024	1,6		
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	2024	613		
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)	2024	18,92		
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	2024	98,79		
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	2023	32,1		
Energianvändning i kommunförvaltningen jmf 2010	2023	-29 %		
Medborgarundersökningen - Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, andel (%)	2023	71		
Invånare med fetma, andel (%)	2024	16,8		
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	2024	68,4		
Invånare 16–84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	2024	84,2		
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	2024	33		
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	2024	38		
Kvinnors medianinkomst som andel av mäns medianinkomst, andel (%)	2023	86,91		
Anmällda våldsbrott, antal/100 000 inv	2024	980		
Anmällda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	2024	5		
Anmällda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/100 000 inv	2024	137		
Invånare 16 – 84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	2024	26,5		
Invånare 16 – 84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	2024	26		
Medborgarundersökningen - Låg oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)	2023	84		
Bruttoregionprodukt, kommun (BRP), kommun, 1 000 kr/inv	2022	526		

2.3 I Östersunds kommun finns en attraktiv och välfungerande arbetsmarknad som attraherar människor från alla delar av Sverige och världen. Östersunds kommun är en modern och attraktiv arbetsgivare

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Kompetensförsörjningen är en nyckelfråga för att Östersunds kommun ska kunna växa och klara kommande demografiska utmaningar. Kompetensförsörjningen är avgörande för kvalitén i välfärden, inte minst inom utbildning och omsorg där stora pensionsavgångar kommer ha stor påverkan.

Kompetensförsörjningen är också en nyckelfråga för att möjliggöra för företag att växa och välja att etablera sig i regionen. För individen ger arbete möjlighet att leva ett självständigt liv och förverkliga sig själv. En förbättrad infrastruktur i regionen är avgörande för framtidens kompetensförsörjning och arbetspendling.

Östersund ska ha en attraktiv arbetsmarknad som lockar människor ifrån hela världen. En god tillgång till utbildning, språkundervisning, praktik och arbete medför att nyanlända fort kommer i arbete och är en avgörande faktor för integration. Den som flyttar till kommunen ska snabbt kunna etablera sig på arbetsmarknaden och skaffa sig en utbildning. Mångfald och människors olikheter ska ses som en tillgång i arbetslivet.

Som arbetsgivare ska Östersunds kommun ha ett tillitsbaserat ledarskap och medarbetarskap som präglas av engagemang, utveckling och professionalism. Kommunens

medarbetare ska känna sig nöjda med sin arbetssituation och ha goda möjligheter till utveckling, delaktighet och ansvar. Minskad sjukfrånvaro eftersträvas kontinuerligt i kommunens arbetsgivarroll. Östersunds kommun ska erbjuda sina anställda god arbetsmiljö, stödfunktioner som behövs i verksamheterna och en väl utbyggd IT-infrastruktur.

Ett aktivt och nära samarbete mellan kommunen, näringslivet, universitetet, grundskola och gymnasium är avgörande för en lyckad kompetensförsörjning både på kort och lång sikt. Företag från olika delar av näringslivet ska bjudas in att delta i utformningen av yrkes- och vuxenutbildningar och ges möjlighet att informera om sina behov av arbetskraft.

Östersunds kommun ska bedriva ett aktivt tillgänglighetsarbete för att skapa förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att delta fullt ut i arbetslivet och samhället i övrigt. Östersunds kommun ska också arbeta långsiktigt och strategiskt med jämställdhet och mångfaldsfrågor för att riva hinder förknippade med normer och motverka icke-jämställda strukturer. Ett systematiskt arbete ska bedrivas för att öka andelen kvinnor i mansdominerade yrken samt andelen män i kvinnodominerade yrken.

Uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Vad ska uppnås under året?
Stärk arbetet med kommunorganisationens kompetensförsörjning	Alla	Under året ska kommunen arbeta för att stärka kommunens arbete i att behålla och utveckla befintliga medarbetare. Detta ska ske genom att skapa möjligheter till karriärutveckling, underlätta omställning och arbeta med friskfaktorer för att främja hälsosammare arbetsplatser. Vidare ska insatser göras för att utveckla förutsättningarna för ett nära ledarskap, där chefer ges bättre möjligheter att leda, samt för att behålla och tillvarata seniora medarbetares kompetens. Uppdraget går ut till samtliga nämnder där Sektor HR är stödjande och samordnande i arbetet.
Stärk förutsättningar för säker och effektiv digitalisering	Alla	Varje nämnd ska klassificera, riskbedöma och åtgärdshandera sina egna informationstillgångar utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv. Nämnderna ska också säkerställa att den egna nämndens informationstillgångar omhändertas enligt Dataskyddsförordningens krav. Varje nämnd ska också skapa struktur för samt hantera den egna nämndens incidenthantering avseende informationssäkerhet och dataskydd.
Frigör mer tid för medborgarnära verksamhet	KS	Under 2024 genomfördes en översyn av administrativa arbetsuppgifter, vilket ledde till ett projekt som syftar till att minska kommunens administration under 2025. Under året ska kommunen fortsätta arbetet med att minska administrationen vilket ska frigöra mer tid för medborgarnära verksamhet. Uppdraget innebär även att kommunen ska ta fram ett arbetssätt som säkerställer att arbetet med att frigöra mer tid för medborgarnära verksamhet sker kontinuerligt och integreras i den ordinarie verksamheten.

Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtilskott 2026	Ramtilskott 2027	Ramtilskott 2028
Bibehålla befintlig budget	Gemensamma lokaler	KS	23 047	23 047	23 047
Tidigare politiska prioriteringar	Gemensamma verksamheter	KS	13 224	13 224	13 224
Ny politisk prioritering	Digital anställningsprocess	KS	132	132	132
Ny politisk prioritering	Ökade licenskostnader för kryptering och säkrare miljö	KS	8 000	9 000	10 000
Ny politisk prioritering	Licenskostnad för 300 medarbetare	KS	400	2 000	2 000
Ny politisk prioritering	Automatisering av administrativa arbetsuppgifter och förvaltning	KS	1 700	1 700	1 700
Ny politisk prioritering	Ökad lagefterlevnad av lagen om anställningsskydd	KS	200	200	200
Ny politisk prioritering	Ökad spårbarhet och säkerhet gällande personalärenden	KS	60	60	60
Ny politisk prioritering	Förlänga arbetslivet, hållbara arbetsplatser, öka konkurrenskraften	KS	800	900	1 000
Ny politisk prioritering	Ledarprogram	KS	1 500	1 500	1 500
Ny politisk prioritering	Jurist	KS	600	600	600
Bibehålla befintlig budget	Gemensamma lokaler	TN	21 600	21 600	21 600
Kommunfullmäktigeuppdrag	Stärk förutsättningarna för säker och effektiv digitalisering	BUN	800	0	0
Kommunfullmäktigeuppdrag	Stärk förutsättningarna för säker och effektiv digitalisering	SAN	850	0	0
Kommunfullmäktigeuppdrag	Stärk förutsättningarna för säker och effektiv digitalisering	MSN	700	0	0
Återlämning befintlig budget	Uppsagda hyresavtal	TN	-4 000	-4 000	-4 000
Återlämning befintlig budget	Minskad administration VA	TN	-600	-600	-600
Återlämning befintlig budget	Minskad administration Gata/Park	TN	-600	-600	-600
Återlämning befintlig budget	Minskad drift Väghyveln	TN	-500	-500	-500
Återlämning befintlig budget	Minskade systemkostnader	TN	-800	-800	-800

Investeringar

Under Kompetensförsörjning redovisas investeringar till ett värde av 203 miljoner kronor under 2026 varav de största investeringsposterna motsvaras av fastighetsinvesteringar. Här återfinns också investeringar inom systemförvaltning och IT-arkitektur, reinvesteringar av inventarier samt underhåll av fastigheter.

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend	Jmf riket
Årsarbetare, totalt kommunalt anställda, antal	2024	5 131		
Anställda utrikes födda, kommun, balanstal	2024	1,27		
Arbetad tid utförd av tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	2024	83		
Nya tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	2024	9,9		
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	2024	73,96		
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	2023	89		
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	2023	78		
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex	2024	78,33		
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Motivationsindex	2024	77		
Sjukfrånvaro kommunalt anställda	2024	8,0		
Digital mognad	2023	55,7		
Tomma lokaler, kvm	2024	28 410		
Akut underhåll, hyresgenererat, kr/kvm	2024	42,3		
Akut underhåll, via andra medel, kr/kvm	2024	17,4		
Planerat underhåll, hyresgenererat, kr/kvm	2024	38,1		
Planerat underhåll, via andra medel, kr/kvm	2024	128,1		

2.4 Östersunds kommun har en hållbar tillväxt, ett gott företagsklimat och innovationskraft. Östersund är en öppen och inkluderande kommun som attraherar både människor och näringsliv

Näringsliv och tillväxt

En hållbar tillväxt och ett blomstrande företagsklimat är grundläggande förutsättningar för kommunens välfärd och säkrar invånarnas möjligheter till sysselsättning, försörjning och social trygghet. Östersund ska vara attraktivt för inflyttning, för befintligt näringsliv och för företag att etablera sig i. Att det är enkelt att starta och driva företag i kommunen och att det inom kommunorganisationen finns en förståelse för näringslivets behov skapar utrymme för växande företag och innovation. En växande kommun för med sig arbetstillfällen, nya invånare och skatteintäkter som garanterar en välfärd av högsta kvalitet. Östersunds kommun har ett mål om att vara minst 75 000 invånare år 2040.

Bristerna i Jämtlands infrastruktur utgör ett tillväxthinder för regionens utveckling. En förbättrad kollektivtrafik och infrastruktur är avgörande för framtidens tillväxt. Resttiderna mellan Östersund och Stockholm med tåg måste kortas och är nyckelfråga för kommunen att driva framåt.

För att nå målen ska kommunen vara en utvecklingspartner och möjliggörare för ett blomstrande näringsliv. I sin myndighetsutövning ska kommunen inom givna ramar pröva ett ja före ett nej. Östersunds kommun ska också bli den bästa kommunen för kvinnor att vara företagare i och verka för att andelen kvinnor som driver företag ökar. Östersund ska vara en attraktiv evenemangsstad där det arrangeras kultur- och idrottsevenemang i världsklass. Genom

att erbjuda en hög livskvalitet kan Östersunds kommun attrahera inflyttning och nya etableringar ifrån övriga landet och världen.

För att möjliggöra tillväxt ska Östersunds kommun fortsätta planera för ökad tillgång till industri- och verksamhetsmark samt mark för bostadsbyggande i olika former och prisklasser. Arbetet med utvecklingsplaner för Torvalla, Brunflo, Lit, Häggenås samt Körfältet är viktiga för hela kommunens tillväxt. Stadskärnan ska utvecklas bland annat genom en ny detaljplan för Gustav III:s torg och Östersundslänken som kommer att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig.

En livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, skola, boende och välfärd är en viktig del av Östersund kommuns tillväxt. Jordbrukets produktion av livsmedel är grunden för en tryggad livsmedelsförsörjning och det lokala småskaliga mathantverket. Kommunen ska därför öka andelen lokala livsmedel som används i de kommunala verksamheterna. Östersunds kommun är stolta över utnämningen till Creative City of Gastronomy och att vara en del av Creative Cities Network.

Samverkan mellan kommunal verksamhet och civilsamhället; föreningar, ideella organisationer, byutvecklingsgrupper och näringsliv är alla en viktig del av den gemensamma utvecklingen. Östersunds kommun ska utveckla former för att ta tillvara civilsamhällets engagemang.

Uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Vad ska uppnås under året?
Aktivt arbeta för tillväxt och hållbar utveckling	KS, MSN	Under året ska kommunen ha stärkt sitt samarbete med och proaktiva arbete för befintligt näringsliv och kommande etableringar med syfte att skapa fler arbetstillfällen och en hållbar utveckling för kommunen och näringslivet. Det ska finnas en planering för hur bostadsbyggandet ska möta behovet utifrån kommande etableringar. Under året ska Översiktsplanens roll i kommunens samhällsplanering ha stärkts.

Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtillskott 2026	Ramtillskott 2027	Ramtillskott 2028
Bibehålla befintlig budget	Näringslivsfrämjande åtgärder, konsument- och energirådgivning, turistverksamhet, flyktingmottagande, kommersiell vht	KS	3 753	4 533	4 533
Tidigare politiska prioriteringar	Näringslivsfrämjande åtgärder	KS	3 716	3 716	3 716
Ny politisk prioritering	Utvecklingsplan Körfältet – Verksamhetsbudget	KS	250	250	250
Ny politisk prioritering	Utvecklingsplan Torvala – Förstudie kring utveckling av Ängsmon	KS	500	500	500
Ny politisk prioritering	Utvecklingsplan Brunflo – Kulturevenemang	KS	250	250	250
Ny politisk prioritering	Marknadsutveckling: Kommunikation, platsutveckling, strategiska partnerskap	KS	500	1 000	1 000
Ny politisk prioritering	Turistbyråverksamhet	KS	4 100	4 100	4 100
Ny politisk prioritering	Peak Innovation	KS	0	1 000	1 000
Bibehålla befintlig budget	Konsument- och energirådgivning	MSN	40	40	40
Tidigare politiska prioriteringar	Arbetsmarknadsåtgärder	SAN	13 887	13 887	13 887
Kommunfullmäktigeuppdrag	Aktivt arbeta för tillväxt och hållbar utveckling	KS	1 000	0	0
Ny politisk prioritering	Utvärdering av sponsringsbudgeten	KS	560	560	560
Nämnduppdrag	Förbättra kvinnors förutsättningar för företagande i kommunen	KS	200	0	0

Investeringar

Inga större investeringar är kopplade till Näringsliv och tillväxt.

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend	Jmf riket
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index, ny definition	2024	77		
Medborgarundersökningen - Bra tillgång till kommunal service utanför kommunens centralort, (%)	2023	79		
Färdigställda bostäder i flerbostadshus under året, antal/1000 inv	2024	0,23		
Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv	2024	0,49		
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	2024	9,33		
Sysselsättningsgrad 20–64 år, andel (%)	2023	85,1		
Demografisk försörjningskvot	2024	0,81		
Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25–65 år, andel (%)	2024	2,02		
Invånare 16 – 24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	2023	4,62		
Arbetslöshet 16–24 år, årsmedelvärde, andel (%) av registerbaserad arbetskraft	2023	6,55		
Arbetslöshet 16–64 år, årsmedelvärde, andel (%) av registerbaserad arbetskraft	2023	4,57		
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	2023	74,03		
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2024	43,50		
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel (%)	2023	75,71		
Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att förbättra integration och delaktighet i samhället fungerar bra, andel (%)	2023	38		

2.5 I Östersunds kommun finns en tillgänglig infrastruktur som bidrar till att stad och landsbygd växer på ett hållbart och tryggt sätt för alla medborgare

Infrastruktur

Östersunds kommun har som mål att bli minst 75 000 medborgare till år 2040. Samhällsplaneringen ska utgå från att Östersunds kommun har som mål att bli minst 75 000 medborgare till år 2040. Samhällsplaneringen ska utgå från att tillväxten ska fördelas jämnare över hela kommunen, samtidigt som sociala klyftor ska minska. I Östersunds kommun ska stad och land utvecklas tillsammans och i takt. Det säkerställer likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga mötesplatser så att den lokala utvecklingen av näringslivet samt byggande på landsbygden främjas. Vid en förtätning av staden bör alternativet att bygga på höjden alltid beaktas för att besvara tillgång till stadsnära grönområden.

Kommunens alla vattennära miljöer har ett särskilt attraktionsskapande värde för medborgare och besökare vilket ska tas i beaktande vid den långsiktiga planeringen för tillväxt i hela kommunen.

En väsentlig del i infrastrukturen är att kommunal servicenärvaro finns på serviceorter och servicepunkter. Fortsatt utbyggnad av bredband, fungerande kollektivtrafik och infrastruktur för modern och fossilfri bilism ska finnas i hela kommunen.

Bristerna i Jämtlands infrastruktur utgör ett tillväxthinder för regionens utveckling. En förbättrad kollektivtrafik och infrastruktur, med framför allt snabbare restid mellan Östersund och Stockholm med tåg, är avgörande för framtidens tillväxt. Även en fungerande flyginfrastruktur är nödvändig för tillväxten.

Östersunds kommun ska arbeta för god robusthet vad gäller grundläggande samhällskritisk infrastruktur som energi- och vattenförsörjning, hållbara transporter och avfall. Detta blir särskilt viktigt i en orolig omvärld och är en förutsättning för att hela Östersunds kommun ska fortsätta växa på ett smart och hållbart sätt. Kommunen ska också möjliggöra för infrastruktur som inte är kommunalt driven.

Vatten är en grundförutsättning för allt levande, för människors hälsa, hållbar utveckling, livsmedels- och energiproduktion. Östersunds kommun ska säkerställa god vattenkvalitet i hela kommunen och ska arbeta med att ha en trygg beredskap för en reservtåkt. Det ska vara enkelt att resa till, från och inom Östersunds stad. En del handlar om utvecklad kollektivtrafik och pendlarparkeringar.

Uppdrag

Inga uppdrag är kopplade till Infrastruktur.

Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtillskott 2026	Ramtillskott 2027	Ramtillskott 2028
Återlämning befintlig budget	Fysisk och teknisk planering, totalförsvaret och samhällsskydd	KS	-16 647	-16 647	-16 647
Tidigare politiska prioriteringar	Fysisk och teknisk planering, bostadsförbättring, totalförsvaret och samhällsskydd	KS	5 277	5 277	5 277
Ny politisk prioritering	Säkerhetssamordnare	KS	400	400	400
Ny politisk prioritering	Bistå Försvarsmakten vid världlandsstöd	KS	0	1 000	1 000
Nämnduppdrag	Robusthet i samhällsviktig verksamhet	KS	1 200	1 200	1 200
Nämnduppdrag	Stärk den civila beredskapen	KS	500	1 300	1 800
Nämnduppdrag	Befolkningsskydd – Trygghetspunkter	KS	800	800	800
Bibehålla befintlig budget	Fysisk och teknisk planering, bostadsförbättring, alkoholtillstånd, buss, bil och spårbundna persontransporter	MSN	15 651	15 651	15 651
Återlämning befintlig budget	Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, miljö-, hälsa och hållbar utveckling	MSN	-4 220	-4 220	-4 220
Ny politisk prioritering	GIS	MSN	3 147	3 147	3 147
Ny politisk prioritering	Vattentjänstplan	MSN	0	250	250
Ny politisk prioritering	Utbyggnadsplanering	MSN	1 500	1 500	1 500
Ny politisk prioritering	Dagvattenstrateg	MSN	900	900	900
Ny politisk prioritering	Grön planerare	MSN	1 000	1 000	1 000
Ny politisk prioritering	Kommunikationsinsatser – Tematisk översiktsplan grön struktur och mobilitet	MSN	0	250	250
Ny politisk prioritering	Provtagnings – Vatten, fisk, sediment	MSN	100	100	100
Ny politisk prioritering	Säkerhetssamordnare	MSN	500	500	500
Ny politisk prioritering	Riktlinje för gator, vägar och parkeringar	TN	1 552	1 552	1 552
Ny politisk prioritering	Tillkommande ytor – Gator	TN	84	84	84
Ny politisk prioritering	Tillkommande ytor – Parker	TN	316	316	316
Ny politisk prioritering	Färdtjänst/Riksfärdtjänst	TN	7 700	7 700	7 700
Ny politisk prioritering	Resultat fordonsgas	TN	731	731	731
Återlämning befintlig budget	Ramflytt till MSN – Verksamhet inom MEX	KS	-2 491	-2 491	-2 491
Bibehålla befintlig budget	Ramflytt från KS – Verksamhet inom MEX	MSN	2 491	2 491	2 491
Återlämning befintlig budget	Återlämning ettåriga anslag 2025	MSN	-1 947	-1 947	-1 947
Ny politisk prioritering	Ändrad miljölagstiftning inom gatudriften	TN	400	400	400
Ny politisk prioritering	Sommarparken – Surfbukten	TN	1 280	1 280	1 280
Ny politisk prioritering	Ökade kapitalkostnader	TN	3 700	3 700	3 700

Investeringar

Målet för infrastruktur omfattar kommunens samhällsbyggnadsprocesser där en stor del av kommunens såväl skatte- som taxefinansierade investeringar återfinns. Inom gata och park planeras det för investeringar på 73 miljoner kronor där Östersundslänken, underhållsbeläggning och trafikplats Odenskog är stora poster. Vatten och avlopp omfattas av investeringar på 305 miljoner kronor. Här görs stora investeringar i form av ett nytt vattenverk samt sanering av ledningsnät. Inom avfall och återvinning planeras det bland annat för investeringar inom "framtidens avfallsinsamling".

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend	Jmf riket
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	2023	8		
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel %	2024	40		
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	2022	18,37		
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	2022	7,27		
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	2022	92,86		
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	2023	73		
Medborgarundersökningen - Möjligheterna att enkelt kunna göra längre resor från kommunen utan bil är bra, andel (%)	2023	55		
Medborgarundersökningen - Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik för vardagliga resor är bra, andel (%)	2023	71		
Medborgarundersökningen - Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik till fritidsaktiviteter är bra, andel (%)	2023	54		

2.6 I Östersunds kommun finns mycket goda förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv

Ett aktivt liv

Östersunds kommun har ett rikt och tillgängligt kulturutbud som skapar en känsla av gemenskap i en växande kommun. Tillgången till en meningsfull och aktiv fritid ska vara tillgänglig på lika villkor för alla invånare. Utbudet ska omfatta såväl kulturella som idrottsliga upplevelser.

Östersund ska vara en stad där kulturella upplevelser är ständigt närvarande och där gatubilden inbjuder till aktiviteter. Kommunen och övriga samhällsaktörer ska tillsammans främja kulturella initiativ både i staden och på landsbygden. Invånarna i hela kommunen ska ha goda möjligheter att uppleva och skapa kultur. Möjligheterna att ta del av professionell kultur, som utställningar och konsthantverk, ska vara goda. Lokaler och mötesplatser ska finnas i hela kommunen.

I Östersunds kommun går elit- och breddidrott hand i hand. Kommunens utbud och samlade kunskap gör Östersund attraktiv för evenemang. Flera evenemang i kombination med en växande befolkning leder till att efterfrågan på anläggningar och lokaler ökar. Kommunen behöver arbeta för en lösning som möjliggör bästa användande av anläggningarna.

Spontanidrott, möjlighet till rörelse, friluftsliv och rekreation ska vara en viktig del av kommunens samhällsplanering. I Östersunds kommun ska det alltid vara nära till naturupplevelser. Friluftslivet är en del av Östersunds unika själ. Östberget ska fortsätta utvecklas för aktiviteter året runt. Kommunen ska tillsammans med övriga samhällsaktörer samverka för att utvecklas till en attraktiv upplevelsekommun.

Fritidsgårdsverksamheten behöver hela tiden utvecklas i takt med samtiden. Aktiviteter och utbud ska anpassas efter ungdomars behov och intressen. Fritidsgårdarna ska utvecklas tillsammans med mobila teamet och kulturskolan. Fritiden ska vara meningsfull och tillgänglig för barn och ungdomar i hela kommunen.

Stödet till föreningar och folkbildning ska värnas och utvecklas. Biblioteken är viktiga för folkbildningen och kulturen. Samverkan, dialog och föreningsengagemang är ledord. Genom samverkan med föreningslivet skapas bättre förutsättningar för en meningsfull fritid. ledord. Genom samverkan med föreningslivet skapas bättre förutsättningar för en meningsfull fritid.

Uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Vad ska uppnås under året?
Främja spontanidrott och friluftsliv	KFN, MSN, TN	Kommunen ska arbeta för att säkerställa att alla invånare har goda möjligheter till spontanidrott och friluftsliv genom att synliggöra och utveckla befintliga miljöer. Aktiviteter ska tas fram för att identifiera vilka insatser som behövs för att främja fysisk aktivitet bland olika målgrupper, med särskilt fokus på barn och unga, i synnerhet flickor. Vidare ska kopplingen mellan friluftsliv och samhällsplanering förstärkas, och utvecklingen av Östberget som en central plats för året-runt-aktiviteter ska fortsätta.

Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtillskott 2026	Ramtillskott 2027	Ramtillskott 2028
Återlämning befintlig budget	Allmän fritidsverksamhet, allmän kulturverksamhet	KS	-2 226	-2 226	-2 226
Bibehålla befintlig budget	Idrotts- och fritidsanläggningar	KFN	18 705	18 705	18 705
Bibehålla befintlig budget	Fritidsgårdar	KFN	4 883	4 883	4 883
Bibehålla befintlig budget	Musikskola, kulturskola	KFN	4 883	4 883	4 883
Tidigare politiska prioriteringar	Allmän kulturverksamhet	KFN	488	488	488
Ny politisk prioritering	Utvecklingsplan Lit/Häggensås – Utökad kulturskoleverksamhet	KFN	1 465	1 465	1 465
Ny politisk prioritering	Utvecklingsplan Lit/Häggensås – Utökad stöd till föreningslivet i norra kommunen	KFN	244	244	244
Ny politisk prioritering	Utökad budget för Nationaldagsfirande	KFN	98	98	98
Ny politisk prioritering	Förlorade intäkter för försäljning av Arenanamn	KFN	2 000	2 000	2 000
Ny politisk prioritering	Intäktsförlust om byte av taxemodell för elitlagen beslutas	KFN	450	450	450
Ny politisk prioritering	Ramflytt av livräddningsstationer till Tekniska nämnden	KFN	-40	-40	-40
Tidigare politisk prioritering	Resultatkrav Campingen	KFN	3 300	3 300	3 300
Ny politisk prioritering	Ramflytt av livräddningsstationer från Kultur- och fritidsnämnden	TN	40	40	40

Investeringar

Östersund har under tidigare år gjort stora investeringar genom att anlägga arenor och anläggningar för sport och fritid vilket medför ett löpande reinvesteringsbehov. Under 2026 är renoveringen av Östersunds bibliotek budgeterad att påbörjas samt att arbetet med utvecklingsplanerna i Brunflo fortsätter. Även investeringar i utveckling av friluftslivet fortsätter under 2026.

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend	Jmf riket
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7–20 år	2023	34,4		
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0–18 år	2024	43		
Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2024	1 495		
Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, (%)	2023	69		
Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturliv, andel (%)	2023	88,23		
Nöjdhet med kommunens utbud av platser för idrott, friluftsliv och ställen att träffas på, andel (%)	2023	75,25		
Nettokostnad Idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv	2024	2 037		
Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motions- anläggningar, andel (%)	2023	83		
Nettokostnad fritidsgårdar, kr/inv	2024	464		
Invånare 16–84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)	2024	69,1		
Invånare 16–84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)	2024	49		

2.7 I Östersunds kommun klarar alla barn, unga och vuxna sin utbildning, når sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande

Utbildning

Ledorden i hela kommunens skolutveckling är lärande, trygghet och likvärdighet. Varje elev ska klara kunskapsmålen och nå sin fulla potential. Det är därför centralt att alla barn, unga och vuxna får det stöd som behövs. I Östersunds kommun är skolan i stark utveckling och främjar god hälsa och livslångt lärande.

I kommunen ska inte faktorer som bostadsort, bakgrund eller föräldrars utbildningsnivå spela roll för elevernas studieresultat. Alla kommunens skolor ska vara likvärdiga och kommunen ska säkerställa att skolor finns såväl i staden som på landsbygden. Skolorna på landsbygden fyller en viktig funktion för inflyttning och en levande landsbygd.

Kommunen ska prioritera den strategiska kompetensförsörjningen genom dialog mellan parterna för en bättre arbetsmiljö och ökad kompetensutveckling. Östersunds kommun ska aktivt jobba för att hantera den nationella lärarbristen och testa olika vägar för att nå rätt kompetens på rätt plats i verksamheterna.

Barn- och elevhälsan har en viktig roll i att förebygga och fånga upp psykisk ohälsa och problematisk skolfrånvaro. Ingen elev ska lämnas utan åtgärd och stöd vid konstaterad psykisk ohälsa. Skolformen Resursskola ska implementeras och fördjupat resurstöd i för- och grundskola ska utformas för att erbjuda elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar att klara sina studier.

I förskolan ska fokus ägnas åt barnens lek, lärande och trygghet. Kommunen ska säkerställa att det finns en kontinuitet och flerspråkighet i personalgruppen, för ökad

kvalitet i undervisningen. Projektet huspoolare ska fortsätta att utvecklas för att säkra bemanningen på förskolorna. Den anpassade grundskolan är betydelsefull för likvärdigheten och en integrerad del av grundskolestrukturen.

I grundskolan ska mer resurser gå till undervisningen i klassrummen när skolstrukturen är långsiktig, ändamålsenlig och hållbar. Rektorernas tydliga mandat att prioritera det pedagogiska ledarskapet och systematiskt kvalitetsarbete ska ge effekter i form av bättre undervisningskvalitet, studiero och arbetsmiljö för både barn, elever och lärare. Skolan ska motverka mobbing och verka för ökad jämställdhet och trygghet.

Alla elever på låg- och mellanstadiet ska erbjudas fritidsverksamhet på lika villkor med både läxhjälp och fysisk aktivitet i stimulerande skolgårdsmiljöer.

Jämtland Gymnasieförbund är avgörande för övergången till högre studier och vuxenutbildning ger möjligheter för omskolning senare i livet. Detta för att tillgodose individens, arbetsmarknadens och samhällets krav på ökad kompetens. Jämtlands Gymnasieförbund ska tillsammans med grundskolan verka för trygga övergångar mellan stadier samt att elever gör rätt val inför gymnasiet. Kommunen ska ligga i framkant gällande utbud av utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov. Samverkan med universitet, högskolor och branschorganisationer är av avgörande betydelse för att öka andelen elever som går vidare till högre studier.

Uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Vad ska uppnås under året?
Skapa en hållbar skol- och förskolestruktur	BUN, TN	Kommunen ska revidera befintligt verktyg för planering av skol- och förskolestruktur utifrån aktuella befolkningsprognoser, utan att skapa en ny modell. Revideringen ska säkerställa att samtliga tre hållbarhetsdimensioner – social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet – beaktas. Kommunen ska utveckla en strategi för hur lokaler och resurser kan användas flexibelt över tid för att möta den demografiska utmaningen med minskat barnafödande. Det ska finnas en tydlig plan för hur kommunen vid nybyggnation kan tänka långsiktigt och anpassa lokaler för framtida behov om demografin förändras.

Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtillskott 2026	Ramtillskott 2027	Ramtillskott 2028
Återlämning befintlig budget	Grundskola, högskoleutbildning	KS	-4 304	-3 524	-3 524
Bibehålla befintlig budget	Förskola	BUN	40 915	40 915	40 915
Bibehålla befintlig budget	Grundskola	BUN	67 970	67 970	67 970
Bibehålla befintlig budget	Anpassad grundskola	BUN	4 300	4 300	4 300
Tidigare politiska prioriteringar	Förskola	BUN	3 085	3 085	3 085
Tidigare politiska prioriteringar	Grundskola	BUN	18 200	18 200	18 200
Ny politisk prioritering	Ny lagstiftning – Bemannade skolbibliotek	BUN	2 000	2 000	2 000
Ny politisk prioritering	Utökat "Liten skola-tillägg"	BUN	1 800	1 800	1 800
Ny politisk prioritering	Utökning av resursskola	BUN	2 400	2 400	2 400
Bibehålla befintlig budget	Komvux, anpassad utbildning	SAN	1 102	1 102	1 102
Tidigare politiska prioriteringar	Grundläggande vuxenutbildning	SAN	8 411	8 411	8 411
Ny politisk prioritering	Finansiering för Kommunförbundets tjänster	BUN	435	435	435
Ny politisk prioritering	Friståendes andel – Bemannade skolbibliotek	BUN	480	480	480
Ny politisk prioritering	Finansiering för ekonomi i balans	BUN	17 400	0	0
Bibehålla befintlig budget	Grundläggande vuxenutbildning	SAN	-1 100	-1 100	-1 100

Investeringar

Här återfinns kommunens processer inom utbildning och livslångt lärande. En för Östersund historisk satsning genomförs nu på kommunens skolor och förskolor där investeringar på ca 36 miljoner kronor är planerade under 2026 och kommer att rendera ytterligare investeringar de kommande tio åren. Av dessa 36 miljoner så avser ca 30 miljoner budgeterade medel för grundskola/förskola.

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	2024	11,48	
Effektivitetsindex förskola	2024	53	
Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	2024	90,1	
Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, lägeskommun	2024	12	
Medborgarundersökningen - Förskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	84	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	2024	65,8	
Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	86,6	
Elever i åk 5: Hur ofta är det arbetsro på lektionerna? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)	2025	38,9	
Elever i åk 5: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	73,5	
Elever i åk 6 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)	2025	71,3	
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	80,5	
Elever i åk 8: Hur ofta är det arbetsro på lektionerna? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)	2025	34,3	
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	59,7	
Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	2025	71,3	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2025	84,3	
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	2025	93,7	
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	2024	4,99	
Effektivitetsindex grundskola	2024	27	
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola, kommunala skolor, andel (%)	2024	66,7	
Medborgarundersökningen - Grundskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	74	
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	2024	3,97	
Kostnad för kommunal grundsärskola, kr/elev	2024	624 700	
Lärare/pedagogisk personal med specialpedagogisk högskoleexamen i sarskola, andel (%)	2023	37,1	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	2024	67,68	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel	2024	73,86	
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	2024	-5,17	
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, hemkommun (%)	2024	7,80	
Medborgarundersökningen - Gymnasieskolan fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	89	
Elever i musik- eller kulturskola, 6–15 år, andel (%)	2019	10,59	
Invånare 25 – 64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	2024	48,50	
Medborgarundersökningen - Bra möjlighet för kommunens invånare att bo kvar i kommunen och genomföra eftergymnasiala studier, andel (%)	2023	90	

2.8 I Östersunds kommun får invånarna stöd, vård och omsorg av hög kvalitet och lever självständiga liv. Kommunen arbetar med tidiga insatser för att öka invånarnas trygghet och stärker skyddet för utsatta barn

Trygghet och stöd

Östersunds kommun ska erbjuda stöd, vård och omsorg av hög kvalitet som ger invånarna möjlighet till att leva självständiga liv.

Äldreomsorgen ska utvecklas och minutjakten ska ersättas av ett tillitbaserat ledarskap där bemötandet har en avgörande betydelse. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för bättre hälsa och livskvalité. I kommunen ska äldre möta bekanta ansikten och därför behöver arbetet med kontinuiteten förstärkas.

Moderna hjälpmedel och digitalisering ska användas för ökad frihet, tillgänglighet och självbestämmande i den egna vardagen. Kvalitativa insatser ska genomföras för att underlätta omsorgstagare och anhörigas kontakter med kommunen. Anhörigas perspektiv ska tas på stort allvar i den kommunala och fristående verksamheten.

Kommunen behöver utveckla utbudet av bostäder inom SÄBO och LSS och gärna i samverkan med grannkommunerna för att skapa bästa möjliga lösningar. De olika utförare av omsorg, som kommunen har idag, kommer att vara viktiga pusselbitar för kvalitet och valfrihet.

Maten ska ses som en del av en trygg och väl fungerande omsorg och ska hålla hög kvalitet med en större andel lokala samt ekologiska råvaror.

Fler familjehem och kontaktpersoner är en viktig del för att tillgodose barns ökande behov av hemmalösningar. Den nya socialtjänstlagen väntas innebära stora förändringar och Östersunds kommun behöver ha beredskap vid dess införande.

Att Östersunds kommun är tillgänglig för alla och att stödet till personer med funktionsnedsättningar håller hög kvalitet, är avgörande för att säkerställa likvärdiga livsvillkor. En viktig del av servicen till medborgarna är att goda möjligheter finns till samverkan mellan kommunen och civilsamhället samt att naturliga mötesplatser finns där människor kan mötas oavsett ålder, funktionsnedsättning eller livssituation.

Kommunen ska prioritera och aktivt motverka fattigdom hos utsatta grupper. Skyddet för utsatta barn ska stärkas och ökningen av orosanmälningar gällande barn ska ges särskild uppmärksamhet. Alla barn ska ha likvärdiga möjligheter till trygghet och en meningsfull fritid. En tilltagande psykisk ohälsa bland ungdomar behöver aktiva långsiktiga insatser. Kommunen ska arbeta mot våld i nära relationer, både genom ökad kunskap i organisationen, genom förebyggande arbete, samverkan med andra aktörer och genom "Team våld i nära relation".

Kommunen ska använda olika åtgärder för att stödja invånare som står utanför arbetsmarknaden. Egen försörjning ger individen möjlighet att leva ett självständigt liv och förverkliga sig själv. När egen försörjning inte är möjlig behöver kommunen fortsätta verka för en meningsfull fritid för personen i fråga. Östersunds kommun ska även verka för att människor är delaktiga och inkluderade i samhället i stort och främja insatser som bidrar till en ökad integration, såsom utbildning i språk och samhällskunskap. Detta gäller

för redan anställda i kommunen liksom de som står utanför arbetsmarknaden idag.

Socialtjänsten ska följa samhällsutvecklingen, arbeta förebyggande och fördjupa samarbetet med skolan/barn och elevhälsan, polisen, regionen, kvinnojouren, andra samhällsaktörer och civilsamhället. Ett utvecklat samarbete möjliggör tidiga upptäckter och möjligheter till rätt insatser.

Uppdrag

Inga uppdrag är kopplade till Trygghet och stöd.

Politiska prioriteringar (justering i tkr)

Orsak till ramjustering	Benämning	Nämnd	Ramtillskott 2026	Ramtillskott 2027	Ramtillskott 2028
Bibehålla befintlig budget	IFO	SAN	40 923	40 923	40 923
Tidigare politiska prioriteringar	IFO	SAN	49 182	49 182	49 182
Ny politisk prioritering	Volymökning orosanmälningar/utredning BUV	SAN	1 600	1 600	1 600
Ny politisk prioritering	Samordnare för säkerhetsteam	SAN	833	833	833
Nämnduppdrag	Våld i nära relation	SAN	800	800	800
Nämnduppdrag	Stärkt tillit till Socialtjänsten	SAN	500	500	500
Nämnduppdrag	Förstärkning öppenvården/orosanmälningar	SAN	2 400	2 400	2 400
Nämnduppdrag	Digital utveckling	SAN	600	600	600
Ny politisk prioritering	Minutjakten	VON	4 000	4 000	4 000
Ny politisk prioritering	Högre personaltäthet – SÄBO	VON	8 000	8 000	8 000
Nämnduppdrag	Förbättrad språk- och kulturkompetens – Vård och omsorg om äldre	VON	2 000	2 000	2 000
Nämnduppdrag	Förbättrad språk- och kulturkompetens – Insatser enligt LSS/SFB	VON	2 000	2 000	2 000
Nämnduppdrag	Mötesplatser	VON	1 000	1 000	1 000
Nämnduppdrag	Föreningsbidrag	VON	500	500	500
Bibehålla befintlig budget	IFO	SAN	-350	-350	-350
Ny politisk prioritering	Aktivitetskravsreformen	SAN	6 311	7 531	7 531
Ny politisk prioritering	Fontänhus	VON	1 500	1 500	1 500
Ny politisk prioritering	Evakueringsboende Björkbacka	VON	1 400	0	0

Investeringar

Målet om trygghet och stöd omfattar kommunens ansvar för vård och omsorg och de investeringar som kommer att genomföras inom detta område är främst kopplade till målet för Kompetensförsörjning där processen för lokal- och fastighetsförsörjning återfinns. Under 2026 fortsätter byggnationen av nytt SÄBO i Solliden. Det kommer även att investeras i brandsäkerhetsåtgärder i kommunens befintliga LSS- och SoL-bostäder samt ersättningsbostäder och helt nya LSS-bostäder. Totalt uppgår budgeten för investeringar inom trygghet och stöd till ca 160 mnkr.

Nyckeltal

	Senaste år	Senaste värde	Trend	Jmf riket
Medborgarundersökningen - Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	51		
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	2023	96,77		
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	2023	79,66		
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	2024	71,4		
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	2024	24,98		
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	2024	39,83		
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	2024	65		
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	2024	17		
Invånare, 0–19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	2023	16		
Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd	2024	21		
Medborgarundersökningen - Äldreomsorgen fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	52		
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	86		
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)	2025	32,37		
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	74,35		
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	2024	0,70		
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	2024	11 251		
Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer i särskilt boende, andel (%)	2022	72		
Invånare 80+ i särskilt boende, andel (%)	2024	11,18		
Invånare 65–79 år med hemtjänst ordinärt boende, andel (%)	2024	4,42		
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	2024	64		
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal	2025	20,12		
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)	2025	63		
Invånare 80+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	2024	18,25		
Medborgarundersökningen - Kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	72		
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, lägeskommun, andel (%)	2024	72,52		
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, lägeskommun, andel (%)	2024	85		
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	2025	-2,71		

3 God ekonomisk hushållning

Enligt Kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. När det gäller verksamhetsperspektivet handlar det om att kommunens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där det finns ett samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter som går att följa upp. God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation måste bära sina egna kostnader för den konsumtion som den nyttjar.

Enligt Kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och en Riktlinje för God Ekonomisk Hushållning beslutades 2018-12-17 och har reviderats och beslutats på nytt 2025-04-16.

Följande riktvärden ligger till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning i Östersunds kommun:

Finansiella mått

- Det årliga resultatet ska i genomsnitt uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, utjämning och statsbidrag.
- Soliditeten (anger kommunens långsiktiga betalningsförmåga) ska årligen uppgå till 38 % eller högre.
- Nettoinvesteringarna ska uppgå till högst 10 % av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.
- Kostnad för underhåll av kommunens egna fastigheter ska årligen uppgå till minst 106 kr/kvm och år. Planerat underhåll ska motsvara som minst 98 kr/kvm och akut som högst 8 kr/kvm.

Verksamhetsmått

- Nettokostnadsavvikelse ska vara högst +/- 5 % per verksamhetsområde efter hänsyn till politisk ambitionsnivå.
- Högst 10 % av KKIK-måtten (kommunens kvalitet i korthet) efter hänsyn till politisk ambitionsnivå ska vara röda.

Det finns ingen klar gräns på vad som är god ekonomisk hushållning, däremot finns många mått som kan gradera bättre eller sämre finansiell situation samt verksamhetsmått som kan visa på bättre och sämre verksamhetsområden. Ovanstående mått är vägledande vid bedömning om god ekonomisk hushållning för Östersunds kommun. Utifrån dessa görs en analys som leder fram till en sammanvägd bedömning.

Från och med bokslut 2024 finns möjlighet att avsätta medel i en Resultatreserv (RER) och i samband med revideringen av riktlinjen för God ekonomisk hushållning beslutade Kommunfullmäktige i april 2025 om att inrätta en sådan. Syftet med RER är att kunna bidra till en ökad flexibilitet i användningen av tidigare års överskott och därmed bidra till att uppnå god ekonomisk hushållning. I den beslutade riktlinjen för God ekonomisk hushållning finns det även bestämmelser om hanteringen av Resultatreserven.

4 Förutsättningar för budget 2026 och plan 2027–2028

4.1 Samhällsekoniskt läge och demografiska utmaningar

I sin ekonomirapport från oktober 2025 beskriver SKR ett samhällsekoniskt läge präglad av osäker konjunktur, svag tillväxt och fortsatt press på kommunsektorn. Den globala osäkerheten, även om vissa handelspolitiska risker har klarnat något, innebär att lågkonjunkturen bedöms bestå även under 2025, med en tydligare återhämtning av BNP-tillväxt först under 2026. Samtidigt fortsätter de demografiska förändringarna att påverka kommunerna, där en växande andel äldre med större behov av vård och omsorg, samt ett omfattande investeringsbehov, skapar betydande krav på resurser och anpassning.

4.2 Kommunernas ekonomi

Prognoserna för de kommande åren visar att kommunernas ekonomiska situation varierar stort beroende på lokala förutsättningar. Sammantaget förutspås kommunerna kunna upprätthålla en relativt stabil ekonomi, med visst utrymme för överskott under förutsättning att skatteintäkterna utvecklas som väntat och att kommunerna fortsätter att prioritera och effektivisera sin verksamhet. För många mindre kommuner är läget dock mer osäkert. Dessa kommuner har ofta svagare skattekraft och mindre ekonomiska marginaler, vilket gör dem särskilt sårbara för ökade kostnader, demografiskt tryck och investeringsbehov. Förutsättningarna att klara balanskravet varierar därmed stort, och små kommuner riskerar att behöva göra snabbare och mer omfattande anpassningar.

Det kommunala skatteunderlaget ökar realt med hela 4,0 % under 2025 – ett kraftigt trendbrott efter två år av real urholkning. Den starka återhämtningen förklaras till stor del av fallande pensionskostnader till följd av lägre inflation, vilket förbättrar den kommunala köpkraften.

Efter tre svaga år förväntas kommunsektorns resultat förbättras något 2025. Under 2024 redovisade 104 kommuner underskott – den högsta siffran sedan 2003 – och 67 kommuner väntas redovisa ett negativt resultat eller nollresultat 2025.

Kostnadsutvecklingen dämpas av minskade pensionskostnader, vilket skapar ett ovanligt lågt kostnadstryck. Dock är förutsättningarna fortsatt mycket olika mellan kommuner. Små kommuner, särskilt de med färre än 10 000 invånare, har fortsatt svårt att anpassa sig till minskande skatteintäkter och ökade investeringsbehov. För dessa kommuner är sårbarheten fortsatt hög.

Investeringsbehovet är fortsatt stort och breddas – från skollokaler till VA-system, klimatanpassningar och totalförsvarsberedskap. Samtidigt som den statliga skuldsättningen minskar som andel av BNP, ökar den kommunala, vilket väcker frågor om rimlig ansvarsfördelning. SKR betonar vikten av långsiktiga och förutsägbara statliga stöd – exempelvis riktade investeringsbidrag och värdesäkrade statsbidrag – för att kommunerna ska kunna möta sina framtida åtaganden.

4.3 Finansieringens betydelse och problem med statsbidragen

En central del av SKR:s analys rör finansieringen av den kommunala välfärden. SKR konstaterar att de generella statsbidragen inte är värdesäkrade, vilket innebär att bidragens reala värde minskar över tid när de inte följer pris-, löne- eller demografisk utveckling. Detta har under flera decennier lett till ett betydande resursbortfall för kommunsektorn, vilket försvårar långsiktig planering och riskerar att undergräva möjligheterna att leverera likvärdig välfärd oavsett kommunstorlek. Samtidigt har mängden riktade statsbidrag ökat, vilket ytterligare komplicerar planeringen då dessa bidrag ofta kräver omfattande administration och inte alltid är anpassade efter lokala behov.

Mot bakgrund av dessa slutsatser framhåller SKR vikten av att statsbidragssystemet reformeras. De generella statsbidragen behöver värdesäkras för att spegla faktiska kostnadsökningar, och mängden riktade bidrag bör minskas för att stärka kommunernas möjligheter till helhetsplanering. För kommunerna innebär situationen ett fortsatt behov av långsiktig planering, tydliga prioriteringar och flexibilitet i verksamhetsutvecklingen. Budgeteringen behöver bygga på scenarier som tar höjd för svagare intäktsutveckling, ökade kostnader och demografiska förändringar. Verksamheter kan behöva omprövas och anpassas, och samarbete mellan kommuner kan vara en viktig del i att möta framtida utmaningar på ett effektivt sätt.

4.4 Långsiktiga utmaningar och slutsatser

SKR rekommenderar att kommunerna använder konservativa antaganden i sin budgetplanering och hanterar investeringar och kostnadsökningar med försiktighet. I många fall behöver kommunen tydliggöra vad som är kärnverksamheter och prioritera resurser därefter. Det är också viktigt att upprätthålla ekonomiska buffertar som kan möta oförutsedda händelser, eftersom små marginaler riskerar att få stora konsekvenser. Långsiktig hållbarhet och motståndskraft bör vara vägledande principer, där både kortsiktiga anpassningar och långsiktiga strategier tydligt integreras i budgetprocessen.

Kommunerna står inför en tid av fortsatt höga investeringsnivåer, strukturell anpassning till demografi och ökande krav på civilt försvar. Även om resultaten förbättras tillfälligt 2025 tack vare lägre kostnadsökningar och ett starkt reallt skatteunderlag, krävs fortsatt anpassning, framförhållning och prioritering. Äldreomsorgen kommer på nytt att bli den största verksamheten i många kommuner, och omställningar inom skola och barnomsorg är nödvändiga för att skapa utrymme.

Sammanfattningsvis är pressen på den kommunala välfärden betydande, särskilt för mindre kommuner med begränsad skattekraft. Trots utmaningarna finns dock förutsättningar att hantera situationen genom noggrann planering, tydliga prioriteringar och en aktiv anpassningsstrategi. En stabil och värdesäkrad finansieringsmodell från staten är samtidigt avgörande för att säkerställa att kommunerna långsiktigt kan upprätthålla en god och likvärdig välfärd över hela landet.

Fritt ur SKR:s Ekonomirapport, maj 2025 samt oktober 2025.

4.5 Omvärlds- och nulägesanalys inför budget 2026

Inför mål och budget 2026 har arbetet med omvärlds- och nulägesanalysen förändrats för att bli mer effektivt. Syftet med analyserna är att ge underlag till politik och tjänsteorganisation inför det fortsatta mål och budgetarbetet och att identifiera utmaningar och möjligheter.

Omvärldsanalysen är baserad på SKR:s rapport "Vägval för framtiden 5 – En spaning mot år 2035".

Sammanfattning av "Vägval för framtiden 5 – En spaning mot år 2035"

Rapporten *Vägval för framtiden 5*, utgiven av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), är den femte omvärldsanalysen som blickar framåt mot år 2035. Syftet är att ge kommuner och regioner ett verktyg för strategisk dialog och reflektion kring framtida utmaningar och möjligheter. Rapporten bygger på professionella bedömningar och trendspaningar, uppdelade i fem övergripande spänningsfält och tio viktiga samhällstrender.

De fem spänningsfälten är:

1. Demografi – Befolkningen globalt och i Sverige åldras, samtidigt som födelsetal sjunker. Detta påverkar försörjningskvoten, arbetsmarknaden och välfärden, särskilt i glesbygdskommuner.
2. Globalisering – Världen blir mer geopolitisk och osäker, med en ökande rivalitet mellan stormakter. EU:s roll diskuteras och Sveriges beroende av global handel kan bli en sårbarhet.
3. Grön omställning – Klimatförändringar kräver snabba, kraftfulla åtgärder. Trots tekniska framsteg går omställningen långsamt, och konsumtionsmönster måste förändras. Rättvisa och kompensation mellan samhällsgrupper blir centralt.
4. Värderingar – Sverige har unikt frihetliga och individualistiska värderingar i en värld som i övrigt tenderar mot kollektivism och auktoritära strömningar. Polariserings kring identitetsfrågor ökar.
5. Teknikutveckling – AI och autonoma system förändrar arbetsliv, samhällsstruktur och världsbild. Samtidigt väcks frågor om integritet, demokratisk kontroll och etik i en snabb teknologisk utveckling.

De tio trenderna som rapporten lyfter är:

1. Demokratin utmanas av minskat valdeltagande, desinformation och hot mot förtroendevalda.
2. Samhällskontraktet omförhandlas – ökade krav på individanpassning ställs mot minskande tillit till offentliga institutioner.
3. "Tyckekonomin" breder ut sig – fakta relativiseras till förmån för åsikter, vilket påverkar rättssäkerheten och samhällsdebatten.
4. Fler vägar till kunskap – traditionella utbildningssystem ifrågasätts, arbetslivet kräver flexibla och mer praktiska lösningar.
5. Demografin utmanar – kompetensförsörjningen hotas av en åldrande befolkning och geografiska obalanser.
6. AI förändrar arbetslivet – digitalisering erbjuder nya möjligheter men kräver nya kompetenser och regelverk.
7. Autonoma system – teknik kan ersätta människor men väcker frågor om kontroll, etik och sysselsättning.
8. Ojämliga livsvillkor – skillnader i hälsa, utbildning och livschanser ökar, både inom och mellan regioner.
9. Klimatförändringen kräver omfattande resurser och anpassning av samhällen.

10. Ökad efterfrågan på kritiska resurser – exempelvis energi, råvaror och kompetens, där tillgången inte alltid möter behovet.

Rapporten betonar vikten av lokal och regional dialog och förmågan att anpassa sig till en snabbt föränderlig värld. Målet är inte att ge svar, utan att inspirera till framtidsinriktat arbete.

4.6 Nulägesanalyser

Arbetet med nulägesanalyserna har till mål och budget 2026 riktat in sig mot de tre genomgripande målen; Ledning och styrning, Hållbarhet och Kompetensförsörjning. Analyserna har arbetats fram av tjänsteorganisationen i Östersunds kommun där AI varit behjälplig i arbetet för att få in och sammanfatta en stor mängd data från kommunens medarbetare. Syftet med analyserna är att ge underlag till politik och tjänsteorganisation inför det fortsatta mål och budgetarbetet och att identifiera utmaningar och möjligheter. Här följer en sammanfattning av respektive nulägesanalys per mål.

4.6.1 Ledning, styrning och demokrati

Under målet återfinns kommunens processer för kommunövergripande styrning, ledning och organisering samt demokrati och insyn.

Nulägesanalysen för mål Ledning och styrning togs fram genom att chefer i Östersunds kommun har fått svara på ett antal frågor som sedan presenteras med en sammanvägd bedömning utifrån perspektiven styrkor, utmaningar och möjligheter.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Resultaten av HME-undersökningen varierar mellan olika verksamheter, och flera faktorer påverkar detta.

Styrkor: Många chefer ser engagemang i sin personal och uppskattar deras vilja att bidra till verksamheten. Vissa verksamheter arbetar aktivt med att skapa en positiv arbetsmiljö genom tydlig kommunikation och stöd till medarbetarna.

Utmaningar: Flera chefer lyfter arbetsbelastningen som ett stort hinder för ett hållbart engagemang. Styrningen upplevs av vissa som otydlig och det saknas kommunikation kring denna. Uppdrag och mål som sätts upp av ledningen känns ibland avlägsna från medarbetarnas vardagliga arbete.

Möjligheter: Genom att satsa på ledarskapsutbildningar med större fokus på kommunens styrning samt stärka dialogen mellan chefer och medarbetare kan kommunen skapa bättre förutsättningar för engagemang. Cheferna föreslår också lösningar som att tydliggöra mål och förväntningar, erbjuda bättre stöd till chefer kring detta och en minskad administrativ börda. Digitala verktyg för dialog med medarbetarna lyfts också fram som en potentiell lösning för högre engagemang.

Tillitsbaserat arbetssätt

Flera chefer uttrycker stöd för idén om ett tillitsbaserat arbetssätt, men det framkommer att praktiken inte alltid matchar ambitionerna.

Styrkor: Chefer som har fått utbildning i tillitsbaserat ledarskap upplever att detta har stärkt deras relationer med medarbetare.

Utmaningar: Bristen på en gemensam förståelse för vad tillitsbaserat arbetssätt innebär gör det svårt att implementera. Chefer upplever också att kontrollsystem och administrativa krav ibland går emot tillitstanken. Flera deltagare noterar att det finns strukturer och forum för att samla in idéer från medarbetarna, men det finns också hinder som försvårar implementeringen av idéerna.

Möjligheter: Kommunen kan stärka tillämpningen av tillitsbaserat arbetssätt genom att erbjuda fler utbildningar och skapa tydlighet för hur detta ska fungera i praktiken.

Balans mellan styrning och kontroll

Balansen mellan styrning och kontroll lyfts fram som ett område där förbättringar behövs.

Styrkor: Det finns en förståelse varför det behövs viss kontroll.

Utmaningar: Många chefer beskriver en känsla av att kommunen prioriterar kontroll framför att skapa förutsättningar för flexibilitet och innovation. Kontrollsystem upplevs ibland som överdrivet komplexa och byråkratiska.

Möjligheter: Genom att förenkla och effektivisera kontrollsystem kan kommunen minska arbetsbelastningen för chefer och skapa utrymme för mer kreativt och lösningsorienterat arbete. Uppföljning och utvärdering behöver också i högre grad utgå från ett perspektiv som syftar till förbättringar i verksamheten. Mer stöd och tydligare roller skulle också underlätta.

Tillit till demokrati

Nulägesanalysen visar att chefernas tillit till kommunens demokratiska processer varierar.

Styrkor: Det finns en stark respekt för kommunens demokratiska struktur och värderingar.

Utmaningar: Vissa chefer beskriver en bristande förståelse mellan politiker och tjänstepersoner, vilket kan skapa frustration och ineffektivitet i beslutsprocesser. Att säkerställa att medborgarna upplever att kommunen levererar på sina löften och åtaganden anses som viktigt för att stärka förtroendet.

Möjligheter: Genom att skapa fler dialogmöten mellan politiker och tjänstepersoner kan kommunen förbättra samarbetsklimatet och öka tilliten till de demokratiska processerna. För att öka tilliten till demokratin föreslås också att kommunen systematiskt behöver förflytta sig mot mer dialog, delaktighet och lärande tillsammans med invånarna i nya smartare arbetssätt.

Stödfunktioner

Stödfunktionernas roll lyfts fram som ett viktigt område. En genomgående känsla är dock att stödfunktionerna inte alltid fungerar optimalt i sin roll att stödja kärnverksamheten.

Styrkor: När stödfunktionerna fungerar effektivt bidrar de till att avlasta kärnverksamheterna.

Utmaningar: Många chefer upplever att stödfunktionerna är för avlägsna och inte alltid förstår kärnverksamhetens behov. Administrationen beskrivs som tungrodd och tidskrävande. Mycket arbete som tidigare hanterades av stödfunktioner har flyttats till chefer och medarbetare, vilket tar tid från deras huvudsakliga uppdrag. Till exempel anges att självserviceportaler och andra lösningar ofta kräver merarbete snarare än att underlätta arbetet.

Möjligheter: Stödfunktionerna behöver bli mer operativa och anpassade efter verksamheternas behov. Det finns ett tydligt önskemål om en mer kundorienterad attityd hos stödfunktionerna, där de aktivt verkar för att underlätta och avlasta kärnverksamheten. Det lyfts också ett behov av att återupprätta en personlig kontakt och dialog för mer effektiva lösningar.

Helhetstänk och samsyn

Cheferna lyfter fram att helhetstänk och samsyn är viktiga för att kommunen ska fungera effektivt, men att detta fortfarande är en utmaning.

Styrkor: Det finns en gemensam förståelse för vikten av helhetstänk, och vissa initiativ, såsom samordnade utbildningar, har haft positiva effekter.

Utmaningar: Förvaltningarna upplevs som egna företag där de tillåts skapa egna lösningar. Detta leder till att resurser inte utnyttjas optimalt och att beslut inte alltid är förankrade ur ett gemensamt perspektiv. Det saknas forum och utrymmen för dialog och samverkan, vilket bidrar till att verksamheter inte alltid ser gemensamma mål och beroenden.

Möjligheter: Stärk samordningen mellan förvaltningar genom att skapa bättre forum och strategiska plattformar. Vid beslutsfattande bör medborgarnas behov och upplevelser i högre grad prioriteras. Några deltagare betonar vikten av att ändra organisatoriska och budgetära strukturer för att möjliggöra ett bättre samarbete.

Användning av kommunens resurser

Några chefer anger att kommunens användning av resurser är kostnadseffektiv men majoriteten identifierar utvecklingsområden.

Styrkor: Kommunen har en ny resursfördelningsmodell som där jämförelser av kostnader görs med andra kommuner. Flera chefer anger också att man är kostnadseffektiv och försiktig med sin egen budget.

Utmaningar: Många chefer upplever att resurserna är begränsade och att det är svårt att prioritera mellan olika behov. Vissa pekar också på ineffektiva processer som försvårar resursanvändningen. Flera respondenter betonar vikten av ett kommunövergripande samarbete för att undvika stuprörstänk, där enheter arbetar isolerat utan att dela kunskap och resurser effektivt.

Möjligheter: Nuvarande åtgärder för resurseffektivitet upplevs positiva. Mindre stuprörstänk anges av många chefer som viktigt för att säkerställa att insatser ger önskat värde till medborgarna. Genom att lösa fler frågor kommunövergripande kan lärandet inom kommunen öka vilket också kan minska dubbelarbetet samt bidra till ökad kostnadseffektivitet.

4.6.2 Hållbarhet

Målet handlar om kommunens arbete med hållbarhetsfrågor.

Nulägesanalysen för mål Hållbarhet togs fram genom att medarbetare i Östersunds kommun har fått svara på ett antal frågor som sedan presenteras med en sammanvägd bedömning per hållbarhetsperspektiv (social, ekonomisk, miljömässig) utifrån perspektiven styrkor, utmaningar och möjligheter.

Social hållbarhet

Social hållbarhet inom kommunen präglas av framsteg inom tillgänglighet, delaktighet och jämställdhet, men med betydande utmaningar i systematik och resurser. Flera verksamheter arbetar aktivt med att inkludera medborgare i beslutsprocesser genom medborgardialoger och samråd, men insatsernas effektivitet varierar. Våldsförebyggande arbete och implementering av barnkonventionen sker i viss

omfattning, men ofta saknas långsiktiga strategier och tydliga rutiner. Frågor kopplade till samisk förvaltningskommun visar på sporadiska insatser, exempelvis utbildning och samiska temadagar, men behovet av bättre dialog och strukturerat arbete är stort.

Styrkor

- Ökad medborgardelaktighet i vissa projekt och beslut.
- Implementering av jämställdhetsfrämjande åtgärder, exempelvis lönekartläggningar, analysverktyg och utbildningar.
- Förbättrad medvetenhet kring vålds- och barnrättsfrågor genom riktade insatser.

Utmaningar

- Begränsade resurser för långsiktigt och systematiskt arbete inom delaktighet, barnrätt och våldsförebyggande.
- Svårigheter att engagera medborgare från marginaliserade grupper.
- Otillräcklig styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet.

Möjligheter

- Ökad dialog med medborgare: Kommunen har potential att bygga starkare relationer med medborgarna genom att skapa fler dialogtillfällen. Exempelvis kan riktade kampanjer och digitala verktyg användas för att nå specifika grupper som annars kan vara svåra att engagera, såsom ungdomar eller nyanlända.
- Stärkta partnerskap: Genom att samarbeta med civilsamhället, ideella organisationer och lokala företag kan kommunen dra nytta av extern kompetens och resurser. Detta skulle kunna innebära gemensamma projekt inom områden som jämställdhet, tillgänglighet och inkludering.
- Anpassad kommunikation: Genom att utveckla kommunikationsstrategier som är anpassade för olika målgrupper kan kommunen nå fler medborgare och skapa större delaktighet. Exempelvis kan lättillgängliga format som klarspråk och visuella hjälpmedel användas.
- Utbildning och kompetensutveckling: Interna utbildningsprogram kan utvecklas för att stärka medarbetarnas förståelse för sociala hållbarhetsfrågor. Detta kan inkludera områden som jämlikhet, diskriminering och våldsförebyggande arbete.

Miljömässig hållbarhet

Kommunen arbetar aktivt med att minska växthusgasutsläpp genom satsningar på fossilfria fordon, cykelinfrastruktur och hållbart byggande. Återbruk och resurseffektivitet är centrala strategier för minskad resursanvändning, med projekt som "Varvet" och användning av återbrukade material i byggprojekt. Insatser för att minska exponeringen för miljö- och hälsostörande ämnen omfattar upphandling av miljövänliga kemikalier och utbildningar, men dessa behöver stärkas genom bättre systematik och uppföljning. Arbetet med att främja ekosystemtjänster och hållbart samhällsbyggande utvecklas, men målkonflikter och resursbrist bromsar framstegen.

Styrkor

- Stora framsteg inom återbruk av byggmaterial och möbler.
- Ökad användning av fossilfria fordon och laddinfrastruktur.
- Bättre miljömedvetenhet i upphandlingar och planeringsarbete.

Utmaningar

- Svårigheter att få tillräcklig finansiering för omfattande klimat- och miljöinsatser.
- Otydlighet om faktiska målsättningar för hållbart samhällsbyggande samt hur dessa följs upp. Även otydlighet över hantering av målkonflikter.
- Bristande samordning av hållbarhetsarbetet inom olika förvaltningar.

Möjligheter

- Utbildning och ökad medvetenhet: Kommunen kan satsa på utbildningskampanjer som ökar kunskapen om miljöfrågor både internt och externt. Detta kan stärka medarbetarnas och medborgarnas engagemang för ekologisk hållbarhet.
- Gröna innovationer: Genom att samarbeta med forskningsinstitutioner och innovationscenter kan kommunen utveckla och implementera ny teknik för hållbar stadsutveckling, såsom energieffektiva byggnader, klimatanpassade offentliga ytor och smarta elnät.
- Utbyggnad av hållbara transporter: Investeringar i gång- och cykelvägar, kollektivtrafik och laddinfrastruktur för elfordon kan minska klimatpåverkan och samtidigt göra det enklare för medborgarna att välja hållbara alternativ.
- Ekosystemtjänster: Kommunen kan värna och utveckla gröna ytor, parker och andra ekosystem som bidrar till ren luft, biologisk mångfald och naturliga klimatlösningar. Detta kan också förbättra medborgarnas välbefinnande.
- Internationella samarbeten: Genom att delta i internationella nätverk och projekt kan kommunen lära av andra städer och få tillgång till nya resurser och finansiering för ekologiska hållbarhetsprojekt.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet bygger på effektiv resursanvändning och långsiktiga investeringar som balanserar miljömässiga och sociala behov. Återbruk och kostnadseffektiva lösningar genom exempelvis Varvet och minskad resursförbrukning i verksamheter visar på framgångar. Dock begränsas arbetet av kortsiktiga budgetramar och otillräcklig samordning mellan ekonomiska och hållbarhetsmål.

Styrkor

- Minskade kostnader genom återbruk och effektiv resursanvändning.
- Ökad medvetenhet om livscykelkostnader i vissa inköpsprocesser.

Utmaningar

- Kortsiktiga ekonomiska beslut som motverkar långsiktiga hållbarhetsmål.
- Brist på samordning mellan ekonomiska och ekologiska mål.

Möjligheter

Utbildningsinsatser: Genom utbildning kan fler få kunskap om hur deras verksamhet kan bidra till ekonomisk hållbarhet.

Ökad kommunikation: Kommunen kan förbättra kommunikationen mellan olika nivåer så att alla får bättre information om vad som görs för att skapa en hållbar framtid.

Ökad involvering: Om fler medarbetare involveras i hållbarhetsarbetet kan kommunen använda deras praktiska erfarenheter för att göra bättre planer och beslut.

4.6.3 Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Under målet återfinns kommunens stödprocesser såsom löner, HR, IT, lokaler med mera.

För att identifiera utvecklingsbehov kopplat till mål Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare för mål och budget 2026 har en workshop hållits tillsammans med nyckelpersoner inom kompetensförsörjning och chefer i Östersunds kommun. Här presenteras en sammanvägd bedömning av nulägesanalysen utifrån perspektiven styrkor, utmaningar och möjligheter.

Utmaningar i Östersunds kommun

Östersunds kommun står som alla andra kommuner inför en demografisk utmaning. Enlig SCB kommer andelen unga att minska och andelen medborgare som är 80 år eller äldre att öka markant. Som arbetsgivare står vi även inför andra utmaningar. Cirka 32% av kommunens medarbetare är 55 år eller

äldre och många kommer att gå i pension de närmaste 10 åren. Vi har även en låg arbetslöshet i Östersunds kommun som skapar utmaningar när det kommer att hitta adekvat arbetskraft.

Utmaningar på kort sikt. (3 år)

- Demografiska utmaningar

Många lyfter en åldrande befolkning och färre personer i arbetsför ålder, vilket påverkar tillgången på arbetskraft och ställer krav på att adressera dessa förändringar.

- Hög konkurrenskraft ställer högre krav på oss som arbetsgivare.

Många betonar vikten av att bli eller förbli en attraktiv arbetsgivare. Detta inkluderar erbjudande om bättre arbetsvillkor, kompetensutveckling och karriärvägar som lockar och behåller både nuvarande och potentiella anställda. Det framhävs att en mer attraktiv arbetsplats kan bidra till att minska personalomsättningen och locka talanger. Lönenivåer lyfts ofta som ett problem i konkurrensen.

- Arbetsmiljö och hälsa

Ett ofta uppreparande tema är bekymren kring arbetsmiljö och medarbetares arbetssituation. Det finns en stark önskan om att förbättra arbetsmiljön och att främja en kultur av hälsa och välbefinnande, vilket kan öka medarbetarnas trivsel och prestation. Förbättrad arbetsmiljö är nödvändig för att motverka tung arbetsbelastning och minska stressnivåer.

Utmaningar på lång sikt (10 år)

- Demografisk utveckling

Många bidrag pekar på utmaningar kopplade till en åldrande befolkning och den minskade andelen människor i arbetsför ålder. Färre kommer att behöva försörja fler och det medför en ökad belastning på vård- och omsorg.

- Pensionsavgångar

Vi ser höga pensionsavgångar och medarbetare som kommer att behöva arbeta längre utifrån höjd riktålder för pension. Detta medför utmaningar för oss som arbetsgivare, inte minst inom arbetsmiljöarbetet så att fler medarbetare vill och kan arbeta längre.

- Fortsatt arbetskraftbrist och svårt att rekrytera

Det finns en oro över konkurrensen om arbetskraft, särskilt utifrån de nya etableringarna som kommer till Östersund. Flera bidrag nämner svårigheten i att rekrytera och behålla personal utifrån den tuffa konkurrensen som kommer att öka på längre sikt.

Möjligheter

- Minska administration och kringuppgifter

Flera bidrag lyfter fram vikten av att minska administrationen och kringuppgifterna för chefer och baspersonal. Genom att frigöra tid och resurser kan mer fokus läggas på kärnverksamheten.

- Digitalisering och teknikanvändning

Digital teknik och processer betonas som avgörande verktyg för att effektivisera arbetet och skapa mer tid för kärnuppgifter. Automatisering och digital transformation nämns återkommande som nycklar till ökad effektivitet och förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna.

- Hållbara arbetsplatser och friskfaktorer

Bidragen betonar vikten av att skapa hållbara och attraktiva arbetsmiljöer därtrivsel och välmående står i fokus. Genom att arbeta målmedvetet med friskfaktorer kan arbetsförhållandena förbättras, vilket både stärker personalens hälsa och ökar organisationens förmåga att behålla och locka kompetenta medarbetare. Hållbara arbetsplatser ses som en nyckel till långsiktig framgång och en viktig faktor för att skapa en attraktiv arbetsplats med hållbara arbetstider där medarbetare vill och orkar arbeta heltid.

- Investera i personal och kompetensutveckling

Bidragen understryker vikten av att utveckla och ta vara på befintlig personal. Det handlar om att skapa tydliga karriärvägar, erbjuda kompetensutveckling och utnyttja medarbetarnas erfarenheter.

- Skapa förutsättningar för att förlänga arbetslivet.

Förslag inkluderar att erbjuda nya typer av arbetsuppgifter för att uppmuntra äldre medarbetare att arbeta längre och bidra med sin kompetens. Annat exempel är att införa mentorskapsprogram där seniora medarbetare stödjer nya medarbetare.

- Flexibilitet och arbetsvillkor

Många bidrag pekar på behovet av att erbjuda mer flexibla arbetsformer och villkor. Förslag inkluderar deltidarbete, anpassade arbetstider och flexibla anställningsformer för att attrahera och behålla medarbetare.

- Ledarskap och organisationsutveckling

Behovet av tillitsbaserat ledarskap och ett förbättrat samarbete mellan olika delar av organisationen framhålls som centralt. Förslag inkluderar att minska stuprörstänk, optimera styrning och skapa långsiktiga förutsättningar för effektivt och inspirerande ledarskap som inte bygger på detaljstyrning.

- Synliggöra en attraktiv arbetsgivare

Flera bidrag understryker vikten av att stärka Östersunds kommuns attraktionskraft som arbetsgivare. Detta innefattar tydlig kommunikation kring erbjudna förmåner, aktiv platsmarknadsföring och att framställa kommunen som en dynamisk och stödjande arbetsplats.

Vilka förutsättningar behövs för att lyckas?

- Prioritera och sluta göra

Det finns en tydlig önskan av hårda prioriteringar i vad vi ska satsa på och beslut om att sluta göra saker som inte är nödvändiga utifrån kärnuppgiften. En tydlig linje i många bidrag är behovet av klarare strategier och uppdrag, liksom bättre beslutsunderlag. Detta innebär att kunna fokusera på rätt saker och prioritera både kort- och långsiktiga insatser för att uppnå organisationens målsättningar.

- Mod och Nyttänkande

Det finns en tydlig önskan om modigt ledarskap både på politisk och organisatorisk nivå. Att våga fatta modiga beslut och prova nya arbetssätt lyfts som nödvändiga förutsättningar för att hantera framtida utmaningar.

- Samarbete och Helhetssyn

Många av bidragen betonar vikten av ökat samarbete både inom kommunen och med externa aktörer, samt en helhetssyn som motverkar isolerade arbetsprocesser. Många inlägg önskar att organisationen ska slopa "stuprörstänk" och istället ha ett gemensamt ansvar och styrning för att möta kompetensutmaningen.

- Resurser och Stöd

Ett antal bidrag pekar på behovet av mer resurser, både i form av ekonomiska medel och tid, för att fokusera på utveckling, implementera förändringar samt förbättra arbetsmiljön. Detta inkluderar även behovet av organisatoriska förutsättningar som stödjer ledarskap och ger chefer utrymme att leda effektivt.

- Digitalisering och teknik

Behovet av bättre och mer enhetliga digitala system framhålls, tillsammans med en strategi att alltid prioritera digitala lösningar först. Det finns en önskan att förbättrateknik och system för att möjliggöra effektivare arbetsprocesser och bättre informationssäkerhet.

- Arbetsmiljö och medarbetarnas välmående

Flera bidrag beskriver vikten av att förbättra arbetsmiljöförhållanden, minska administrativ börda och stärka förutsättningarna för chefer och medarbetare att ägna mer tid åt utveckling och ledarskap. Fokus läggs också på att främja en kultur som uppmuntrar nytänkande och systematiskt arbetsmiljöarbete.

4.7 Östersunds kommuns befolkning

4.7.1 Demografi

Under 2024 minskade folkmängden i cirka 6 av 10 kommuner i Sverige. Minskningen berodde till stor del på färre födselar, minskad invandring och ökad utvandring. Östersunds kommun hörde dock till den grupp kommuner som ökade sin befolkning.

Vid årets slut, den 31 december 2024, hade Östersunds kommun 64 979 invånare enligt SCB. Det motsvarar en ökning med 98 personer jämfört med året innan. Både födelsenettot (+29) och flyttnettot (+73) var positiva. Det föddes alltså fler än det avled, och fler personer flyttade till kommunen än från den. Trots detta ligger antalet födda barn på historiskt låga nivåer – en utveckling som ses lokalt, nationellt och globalt.

Åldersstruktur

Andel av befolkning i Östersunds kommun 2024 (jämfört med riket):

0–19 år: 22,3 % (-0,4 procentenheter)
20–64 år: 55,3 % (-0,8 procentenheter)
65+ år: 22,4 % (+1,4 procentenheter)

Jämfört med riket bor det en lägre andel barn och personer i arbetsför ålder i kommunen. Andelen äldre personer är större i Östersunds kommun än i riket. Det betyder att Östersunds kommuns befolkning i snitt är äldre än riket som helhet. 2024 var medelåldern 42,7 år i Östersunds kommun jämfört med rikets medelålder som var 42,2 år.

Demografisk försörjningskvot

Relationen mellan andelen unga, äldre och personer i arbetsför ålder är avgörande för kommunens ekonomi och verksamhet. En hög andel unga och äldre ökar försörjningskvoten – det vill säga förhållandet mellan personer i arbetsför ålder (20–64 år) och de som inte förväntas arbeta (barn och äldre).

År 2024 var försörjningskvoten i Östersunds kommun 80,8, jämfört med 77,1 i riket. Det innebär att för varje 100 personer i arbetsför ålder gick det cirka 81 personer som inte är det.

Under de senaste 20 åren har kommunens försörjningskvot ökat från 66,1 till 80,8 – en ökning med 14,7 enheter. För riket som helhet ökade motsvarande siffra med 7,0 enheter (från 70,1 till 77,1).

4.7.2 Befolkningsprognos

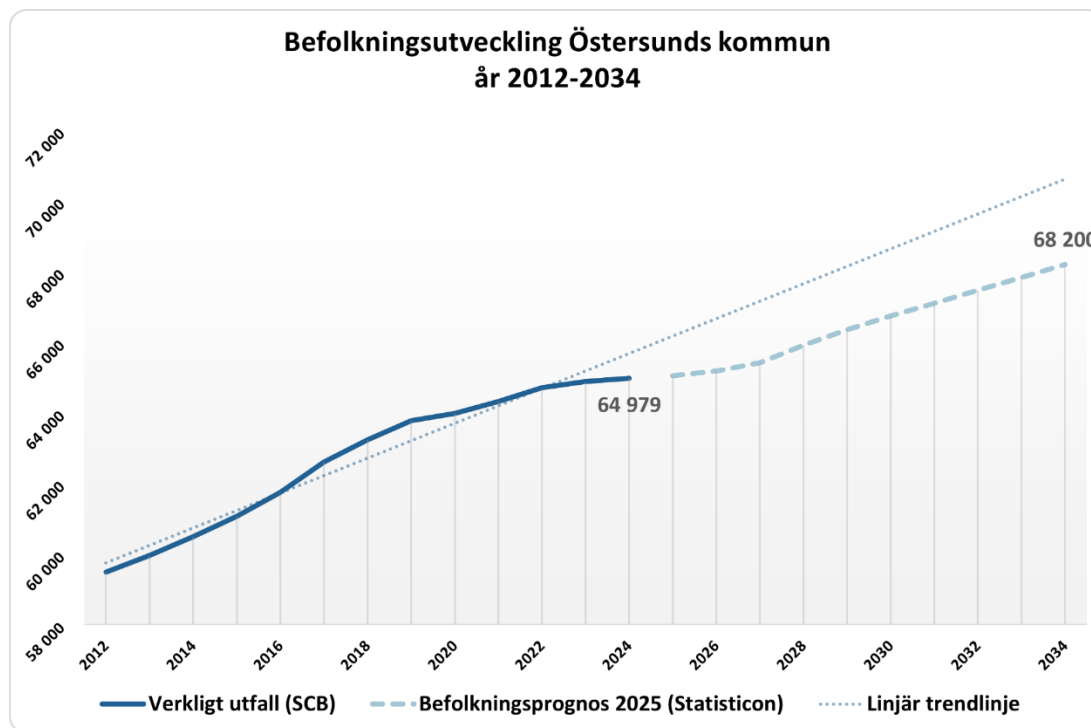
Östersunds kommun tar årligen fram en befolkningsprognos för de kommande tio åren.

Befolkningsprognosen baseras på en kohortkomponentmodell och tar i beaktning kommunens planerade bostadsbyggande. Det innebär att tillväxten i prognosen till stor del drivs av det förväntade bostadsbyggandet.

Enligt 2025 års prognos beräknas befolkningen uppgå till 65 048 vid årets slut – en ökning med 69 personer från året innan.

Långsiktig utveckling

Diagrammet nedan visar utvecklingen av folkmängden i Östersunds kommun under åren 2012–2024 samt prognos för åren 2025–2034.

Sedan 2012 har kommunen haft en ihållande positiv befolkningstillväxt. Denna trend väntas fortsätta, även om ökningstakten under 2025 och 2026 förväntas vara lägre än under det senaste decenniet. På längre sikt prognostiseras att tillväxten åter ökar i takt med att bostadsproduktionen tilltar.

Mellan 2024 och 2034 förväntas kommunens befolkning öka med cirka 3 200 personer. Enligt den senaste befolkningsprognosen förväntas antalet kommuninvånare öka till knappt 68 200 personer till år 2034.

Prognosen pekar på en fortsatt ökning bland personer i arbetsför ålder samt i åldersgruppen 65 år och äldre. Denna utveckling innebär att den äldre befolkningen fortsätter att växa, medan andelen barn minskar.

- **Personer 65+ år** förväntas öka med drygt 1 300.
- **Barn i grundskoleålder (6–15 år)** väntas minska med cirka 800.

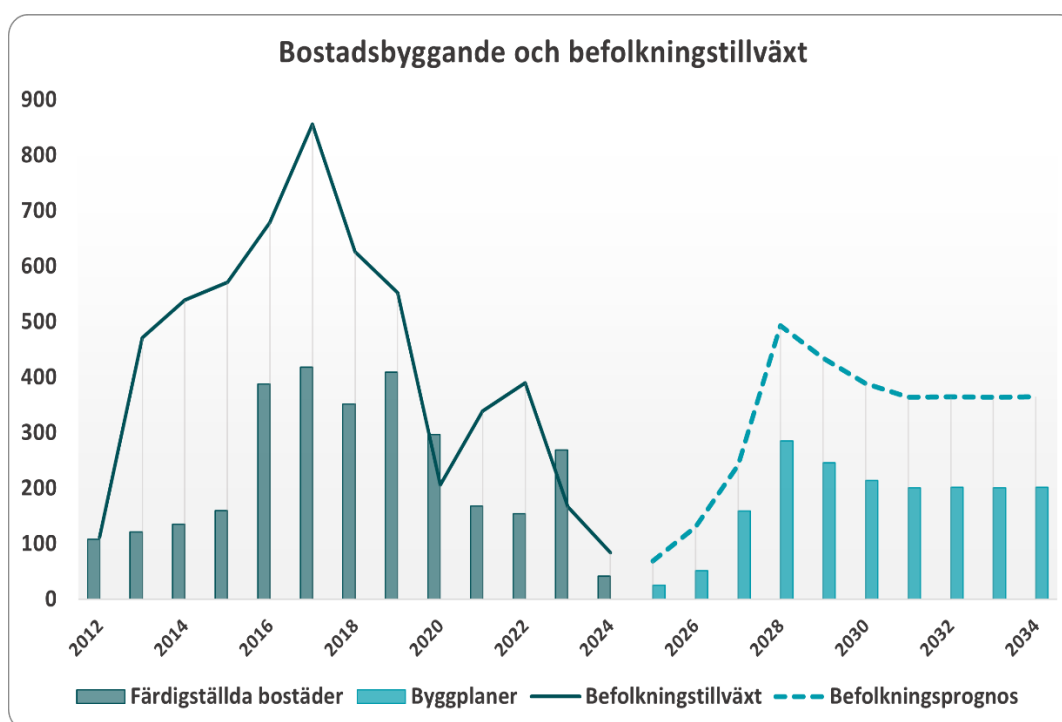
Den låga fruktsamheten antas bestå under prognosperioden, med uppskattningsvis cirka 6 350 födselar kommande tio år. En viss ökning i fruktsamhet förväntas under 2030-talet.

Samband mellan bostadsbyggande och befolkningstillväxt

Befolkningsökningen är nära kopplad till byggtakten och färdigställandet av bostäder. Prognosen förutser den största ökningen i mitten av perioden, i takt med att fler bostäder färdigställs.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av:

- **Verklig befolkningstillväxt (2012–2024)** – mörk heldragen linje
- **Prognostiserad befolkningstillväxt (2025–2034)** – ljus streckad linje
- **Färdigställda bostäder (2012–2024)** – mörka staplar
- **Byggpotential (2025–2034)** – ljusa staplar

Källa: SCB, Statisticon

Med byggpotentialen menas de byggplaner som kommunen räknar med att kunna genomföra under prognosperioden. I måttet för färdigställda hus i nybyggda hus ingår även specialbostäder vilket har en stor påverkan på utfallet. Exempelvis byggdes ett stort särskilt boende (SÄBO) på Bangårdsgatan år 2023.

Det finns många osäkerhetsfaktorer kopplade till utvecklingen på bostadsmarknaden som kan påverka den framtida byggtakten. Om förutsättningarna för byggandet förändras framöver kan det få betydande effekter på befolkningsprognosen och de förväntade tillväxtnivåerna.

4.8 Östersunds kommuns ekonomiska förutsättningar

Skatteintäkter

Skatteintäkterna är kommunens största finansieringskälla. Personer med förvärvsinkomst betalar kommunal skatt till kommunen och regionen där de är folkbokförda. Kommunens skattesats beräknas vara oförändrad vilket innebär att invånarna betalar 22,02 kronor i skatt per intjänad hundralapp. Kommunens skattesats är något över snittet i landet.

Budgeterade skatteintäkter 2026–2028

(Mnkr)	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatteintäkter	3 735	3 884	4 042	4 207
Slutavräkning	-16	-15	0	0
SUMMA	3 719	3 869	4 042	4 207

I kommunens skatteintäktsberäkning används Sveriges Kommuner och Regioners prognos per 2025-10-03 över skatteunderlagsutvecklingen.

Skatteutbetalningen till kommunerna grundas på den av regeringen årligen fastställda uppräkningsfaktorn för skatteunderlaget. Skillnaderna i skatteunderlagsökning mellan fastställd uppräkningsfaktor, prognos och faktiskt utfall enligt slutlig taxering regleras senare genom så kallade slutavräkningar.

I skatteintäktsberäkningen ingår skatteintäkterna från kommunens eget skatteunderlag inklusive eventuella slutavräkningar. År 2015 övergick kostnadsansvaret för kollektivtrafiken till Region Jämtland Härjedalen varvid en skatteväxling skedde med 35 öre.

(Mnkr)	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Inkomstutjämning	830	867	920	969
Kostnadsutjämning	-111	-98	-77	-71
Regleringsbidrag/avgift	172	182	167	155
Strukturbidrag	22	22	22	22
Bidrag för LSS-utjämning	452	485	486	488
Kommunal fastighetsavgift	148	149	149	149
SUMMA	1 513	1 607	1 667	1 712

Kommunalekonomisk utjämning

Sveriges kommuner har inte samma förutsättningar att bedriva verksamhet. Det beror till exempel på skillnader avseende individernas bakgrund, den beskattningsbara inkomsten, åldersstruktur, socioekonomi och geografisk. Syftet med den kommunalekonomiska utjämningen är att kommuninvånarna, oavsett var man bor, ska ha samma möjlighet till kommunal service. Avsikten är att skillnader i kommunalskatt i stort ska spegla skillnader i effektivitet, service och avgiftsnivå och inte bero på skillnader i strukturella förutsättningar.

Utjämningsystemet innehåller fem olika delar. Utöver det finns den kommunala fastighetsavgiften. Utjämningsystemet brukar ses över ungefär vart femte år. Under 2022 har en ny översyn av skatteutjämningsystemet inletts. I uppdraget ingår även att se över systemet för utjämning av kostnader för LSS. Uppdraget redovisades i maj 2024 och gick sedan ut på remiss hos landets samtliga kommuner. Remissvaren lämnades in i november 2024 och nu återstår ytterligare några steg i lagstiftningskedjan innan beslut fattas om eventuella förändringar i systemet. De förändringar som kommittén slutligen föreslår

föreslås införas från och med januari 2026.

Statligt finansierad inkomstutjämning

Inkomstutjämning är ett fördelningssystem som utgår från respektive kommuns skattekraft. Kommuner med låg skattekraft får ett bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft får betala en avgift till systemet. De fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 % av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar en avgift in i systemet. Östersunds kommun prognostiseras att ha en skattekraft på 92,5 % (92,5 %) år 2026.

För 2026 prognostiseras ett bidrag i inkomstutjämningssystemet på 867 (830) miljoner kronor. För 2027 och 2028 är bidraget 920 respektive 969 miljoner kronor. Delsystemet bekostas till större delen av staten.

Kostnadsutjämning

Kostnadsutjämningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur skjuter till medel till kommuner som inte har samma goda förutsättningar. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering.

Modellen har tidigare bestått av tio delmodeller; förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner och kollektivtrafik. I november 2019 beslutade riksdagen om förändringar i den nuvarande kostnadsutjämningen. I det nya systemet utgår tre delmodeller, barn och ungdomar med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar samt bebyggelsestruktur och tre nya delmodeller tillkommer, kommunal vuxenutbildning, infrastruktur och skydd respektive verksamhetsövergripande kostnader. För Östersunds kommun innebär förändringen i kostnadsutjämningen en försämring men i stället har regionen fått ett tillskott.

Från och med 2022 har införandebidraget tagits bort vilket försämrar förutsättningarna för Östersunds kommun.

För 2026 prognostiseras kostnadsutjämningen för Östersunds kommun till en avgift på -99 (-111) miljoner kronor och för åren 2027 och 2028 uppgår avgiften till -78 respektive -71 miljoner kronor.

Regleringsbidrag/-avgift

Regleringsposten i utjämningssystemet är till för att justera för mellanskillnaden mellan bidragen och avgifterna i inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen och strukturbidraget i förhållande till de anslagsposter som riksdagen anvisat. När summan av samtliga bidrag, minus de inbetalda avgifterna blir lägre än det belopp staten beslutat tillföra kommunerna, får alla kommuner ett regleringsbidrag, i annat fall en regleringsavgift. Konstruktionen är till för att statens kostnader inte ska påverkas av den fastställda nivån i inkomstutjämningen.

Regleringsposten för Östersunds kommun beräknas år 2026 att uppgå till ett bidrag på 182 (172) miljoner kronor och för åren 2027 och 2028 uppgår bidraget till 169 respektive 154 miljoner kronor.

Strukturbidrag

Strukturbidraget infördes för att kompensera för att vissa delmodeller (näringslivs- och sysselsättningsbefrämjande åtgärder, svagt befolkningsunderlag samt delar av de tidigare fasta införandetilläggen) togs bort samt för att reglera större bidragsminskningar. Östersunds kommun får i denna modell ca 22 miljoner kronor per år.

LSS-utjämning

LSS-utjämningen är ett interkommunalt utjämningssystem och kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämningen baserar sig på antalet LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall. Östersunds kommun har höga kostnader för denna verksamhet och får därför ett stort bidrag. Prognosen för Östersunds kommun år 2026 är att få ett bidrag i LSS-utjämningen på 485 (452) miljoner kronor.

Övergripande generella statsbidrag

De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan. En del av de riktade statsbidrag som tilldelats kommunerna upphör medan de som tilldelats som ett permanent tillskott fördelas via regleringsposten.

Riktade statsbidrag

Förutom det generella statsbidraget som ingår i utjämningsbidraget finns ett antal riktade/specialdestinerade statsbidrag som budgeteras som intäkt av berörd nämnd.

Ett exempel är det riktade statsbidraget till allmän maxtaxa inom barnomsorg/förskola, vilket inte ingår i utjämningsbidraget. De kommuner som har maxtaxa söker statsbidraget, som skall kompensera för intäktsbortfallet från föräldraavgifter och så hanteras det således som ett specialdestinerat bidrag hos Barn- och utbildningsnämnden. Riktade statsbidrag förekommer främst inom Barn- och utbildningsnämndens och Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområden.

Personalkostnader, inflation och internränta

För kommunsektorn prognostiserar SKR (per 2025-04-29) en ökning av arbetskraftskostnader enligt den så kallade konjunkturstatistiken på 3,4 % för 2026, 3,5 % för 2027 och 3,5 % för 2028. Procentsatsen är exklusive PO-pålägg, pensionskostnader och förmåner.

Nämndernas ramar har inför 2026 räknats upp med 3,0 % för löneutveckling och därutöver har ca 0,53 % avsatts till en central lönebuffert. Inom ramen för bufferten hanteras eventuella lönejusteringar utifrån lönekartläggning, uppräknings av särskilda ersättningar och utrymme för att säkerställa att kommunen når upp till de garanterade utfallen i de centrala avtalen.

Prognos för prisutveckling, mätt i KPI, uppgår till 1,4 % för 2026, 2,2 % för 2027 och 2,4 % för 2028.

Sveriges Kommuner och Regioners rekommendation för internränta 2026 är 2,75 % vilket är en ökning med 0,25 procentenheter jämfört med 2025. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader. Östersunds kommun beräknar sin egen internränta och har beslutat att den ska uppgå till 3,0 % vilket är oförändrat jämfört med 2025. Internräntan bygger på kommunens genomsnittliga upplåningskostnad inklusive prognos av framtida ränta.

PO-pålägg, arbetsgivaravgift

I budgetramarna för 2026 kommer ett PO-pålägg på 40,66 % (41,44 %) att ingå. Därutöver belastas verksamheten med ett påslag på 0,05 % för utfördelning av kommunens premiekostnader för ansvarsförsäkring. Total summa PO-pålägg uppgår således till 40,71 %.

Kapitalkostnader

Varje nämnd och förvaltning belastas i driftbudgeten med kapitalkostnader som består av två delar – internränta och avskrivning. Internräntan för 2026 uppgår till 3,0 % (3,0 %). Avskrivningen skall motsvara värdeminskningen på inventarier och anläggningar.

Resursfördelningsmodell

Östersunds kommun har länge haft en "budget-på-budget"-modell för att beräkna nämndernas ramar. Modellen innebär att utgångsläget för kommande års ramar alltid är föregående års ramar som sedan justeras med nya uppräkningsfaktorer samt avdrag för ettåriga tilläggsanslag eller tillägg för fleråriga tilläggsanslag. Därutöver har nämnderna kompenserats för aktuella demografiska förändringar samt kapitalkostnader och vissa år även med effektiviseringskrav.

I november 2024 beslutade Kommunfullmäktige om att införa en ny budgetberäkningsmodell och valet föll på Sveriges kommuner och regioners modell, Resursfördelningsmodellen med prislappar. Resursfördelningsmodellen utgår från så kallade tekniska ramar vilka bland annat har beräknats utifrån ett genomsnitt av Sveriges 290 kommuner och sedan justerats med Östersunds kommuns specifika förutsättningar vad gäller bland annat demografi, struktur och socioekonomi. Med den tekniska ramen som grund har det sedan utarbetats förslag på politiska prioriteringar vilka har adderats till nämndernas ramar.

Effektiviseringskrav 2026

I samband med införandet av Resursfördelningsmodellen har effektiviseringskravet för 2026 slopats. I Resursfördelningsmodellens tekniska ramar antas det nämligen ingå effektiviseringar.

Besparingar 2026

I budget 2026 ingår det ett kommunövergripande besparingskrav om 30 miljoner kronor.

Social fond

Inför budget 2026 planeras det att inrättas en social fond om 20 miljoner kronor som ska användas till att stärka den sociala hållbarheten i Östersunds kommun.

Demografiska ramförändringar

I budgetramarna ingår preliminära justeringar för demografiska förändringar 2026–2028 för Barn- och utbildningsnämnden, för Jämtlands Gymnasieförbund och för Vård- och omsorgsnämnden.

Pensionskostnader

Kommunens pensionskostnader kan sägas bestå av fyra delar; direkta pensionsutbetalningar, utbetalning av intjänad pension till anställda för individuell placering, skuldförändring för kompletterande ålderspension (för löner överstigande 7,5 basbelopp) samt en finansiell kostnad.

För 2026 budgeteras pensionsutbetalningar med 117,1 miljoner kronor, kostnad för avgiftsbestämd ålderspension med 200,8 miljoner kronor, skuldförändringen till minskning med 15,8 miljoner kronor och den finansiella kostnaden till 10,6 miljoner kronor. Totalt budgeteras pensionskostnader med 312,7 miljoner kronor inklusive särskild löneskatt. I planen 2027–2028 uppgår motsvarande kostnad till 326,8 respektive 343,2 miljoner kronor.

Den budgeterade pensionskostnaden grundas på KPA:s pensionsskultsberäkning och prognos från augusti 2025, samt ett antagande av de senaste årens högre utbetalning av pensioner från pensionsförpliktelsen än det som KPA lämnar i sina tidiga prognoser.

4.9 Östersunds kommuns finansiella förutsättningar

I kommunens årsredovisning analyseras den finansiella ställningen och utvecklingen. I årsbudgeten beskrivs de ekonomiska sambanden på samma sätt som i årsredovisningen. Analysen bygger på fyra perspektiv; resultat, kapacitet, risk och kontroll. Målsättningen är att identifiera finansiella problem och därigenom utgöra underlag för bedömningen om kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning. I analysen i årsredovisningen används olika nyckeltal som är kopplade till de fyra perspektiven. I budgeten har tio av dessa nyckeltal valts ut och redovisats.

Nettokostnadsandel

Driftkostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag visar hur stor del av skatteintäkterna inklusive statsbidrag som går till den löpande verksamheten inklusive finansnetto. Om kommunen skall leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning skall nivån inte överstiga 98 %.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter och kostnader, netto	93,4	90,1	90,2	89,3	91,0	92,1
Avskrivningar	6,8	6,4	6,4	6,4	6,3	6,3
Finansnetto	-4,2	0,1	-0,2	-0,2	-0,1	0,1
Driftkostnadsandel	96,1	96,6	96,4	95,5	97,2	98,4

Enligt budget 2026 beräknas verksamhetens resultat exkl. avskrivningar uppgå till 89,3 mnkr och driftkostnadsandelen uppgå till 95,5 %. Kommunens mål för god ekonomisk hushållning uppnås därmed för 2026. För planperioden uppnås målet för 2027 men inte för 2028. Värt att notera är att ökade avskrivningskostnader medför att utrymmet för verksamhetens kostnader minskar, det vill säga att investeringarna successivt tränger ut verksamhet.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Nettokostnadsutveckling	3,5	1,3	3,5	3,8	5,3	4,8
Skatteintäktsutveckling	4,4	4,3	4,4	4,0	4,2	3,7

Nettoinvesteringar och självfinansieringsgrad

En hög självfinansieringsgrad innebär att kommunen kan finansiera investeringarna utan att låna eller att minska den befintliga likviditeten. En hög självfinansieringsgrad innebär också att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden. 100 % innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar under året.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Nettoinvesteringar	746	1 004	878	918	938	938
Finansiering:						
Kassaflöde från egen verksamhet	466	464	466	526	463	401
Självfinansieringsgrad	62%	46%	53%	57%	49%	43%

Enligt budget 2026 uppgår investeringsnivån till högre belopp än vad som kan finansieras med egna medel. För åren 2026–2028 bedöms ett behov av upplåning med totalt 1 600 mnkr fördelat med 550 mnkr för 2026 och 2028 och 500 mnkr för 2027.

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar

Nyckeltalet visar i vilken mån kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde genom årliga avskrivningar. För att inte urholka kommunens anläggningsskapital bör nettoinvesteringarna i genomsnitt ligga på minst samma nivå som avskrivningarna. Genom den höga investeringsnivån överstiger nettoinvesteringarna avskrivningsnivån.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Nettoinvesteringar	746	1 004	878	918	938	938
Avskrivningar	344	336	336	351	360	375
Nettoinvesteringar/avskrivningar	216%	299%	261%	262%	261%	250%

Kommunens nettoinvesteringar ska enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning högst uppgå till 10 % av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag givet ett resultat på 2 %. År 2026 uppgår de budgeterade nettoinvesteringarna till 16,8 %, år 2027 till 16,4 % och år 2028 till 15,8 % av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.

Finansnetto

Med finansnetto menas skillnaden mellan finansiella kostnader och intäkter. Finansnettot är en viktig post i kommunens resultaträkning. Internbanksverksamheten genererar en positiv effekt på finansnettot med 38,3 mnkr för 2026. Kommunens stadigt ökande låneskuld bidrar till en negativ påverkan på finansnettot med -49,7 mnkr. Totalt så budgeteras finansnettot till 12,9 mnkr för 2026. I finansnettot för 2026 ingår ingen budgeterad utdelning från Östersunds Rådhus AB.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Finansnetto	212,0	-3,9	8,1	12,9	6,3	-5,7

Årets resultat

Enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning ska årets resultat motsvara 2 % av skatter och generella statsbidrag givet en investeringsnivå om 10 % av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Resultatet för 2024 uppgick till 3,9 % medan det budgeterade resultatet för 2025 ligger på 2,6 % och det prognostiserade resultatet för 2025 uppgår till 3,6 %. År 2026 beräknas resultatet till 3,9 %, år 2027 till 2,8 % och 2028 till 1,5 % av skatter, utjämning och generella statsbidrag.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Årets resultat	199,2	136,1	188,3	210,9	159,5	89,0

Soliditet

Soliditeten beskriver den finansiella styrkan på lång sikt och anger hur stor del av tillgångarna som är självfinansierade med eget kapital. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har kommunen. Den långsiktiga trenden är mer intressant än enstaka år och för Östersunds kommun har nivån på soliditeten de senare åren legat på ungefär samma nivå. Soliditeten sjunker under planperioden på grund av att ökningen av tillgångarna finansieras i högre grad av upplåning i stället för resultat (eget kapital) samt på grund av inflationen som har ökat pensionsförpliktelsen under de senaste åren. Under planperioden 2026–2028 beräknas soliditeten inklusive vidareutlåning till de kommunala bolagen i snitt ligga på 23,0 %.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Soliditet inkl. vidareutlåning till de kommunala bolagen	23,0	21,2	22,9	22,8	23,2	23,2
Soliditet exkl. vidareutlåning till de kommunala bolagen	36,2	33,6	37,1	35,6	35,5	34,9

Soliditet, exklusive vidareutlåning till de kommunala bolagen, ska enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning ligga på 38,5 %. I budget 2026 beräknas soliditeten till 35,6 %, år 2027 till 35,5 % och år 2028 till 34,9 %.

Långfristiga skulder

Investeringsnivån och de låga resultaten medför behov av upplåning. Kommunens låneskuld som per 2024-12-31 uppgick till 1 245 mnkr förväntas vid planperiodens slut ha ökat till 3 170 mnkr.

Internbankens upplåning uppgick per 2024-12-31 till 8 095 mnkr och förväntas öka till 11 595 mnkr under planperioden.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Långfristiga skulder upplåning via internbank	8 095	10 495	9 695	10 545	11 045	11 595
Varav kommunens egna lån	1 245	2 095	1 570	2 120	2 620	3 170
Varav utlåning koncernbolag	6 850	8 400	8 125	8 425	8 425	8 425

Likviditet ur ett riskperspektiv

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Likvida medel (Mnkr)	550	673	693	713	744
Likviditetsdagar 1)	34	39	40	40	40
Balanslikviditet 2)	149	162	167	170	175
Rörelsekapital (Mnkr) 3)	483	615	1 055	1 114	1 187

1. Antal dagar som de likvida medlen vid respektive årsskifte räcker för kommunens utbetalningar
2. Med balanslikviditet avses omsättningstillgångar/kortfristiga skulder
3. Med rörelsekapital avses omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder

Kommunen har en outnyttjad kontokredit på 2 350 miljoner kronor. Dessutom finns för internbanks-verksamheten avtal avseende kreditlöften på sammanlagt 900 miljoner kronor.

Pensionsåtagande

	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Avsättningar till pensioner	449	633	633	627	627	633
Pensionsförpliktelse äldre än 1998, ansvarsförbindelse	1 306	1 285	1 286	1 285	1 218	1 164
Totalt	1 755	1 918	1 919	1 912	1 845	1 797
Finansiella placeringar för pensioner	1 010	1 114	142	1 114	1 152	1 196
Summa återlån	745	804	1 777	798	693	602

Ur ett riskperspektiv är det viktigt att även beakta den del av det totala pensionsåtagandet som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen (pensionsförpliktelser äldre än 1998).

Kommunen har avsatt likvida medel med 433 miljoner kronor i en pensionsmedelsförvaltning för att säkerställa det ökade behovet av likviditet i samband med de ökade pensionsutbetalningarna från pensionsförpliktelsen.

Från 2014 har likvida medel uppgående till 172 mnkr avsatts för finansiering av pensionsskuld upparbetat från och med 1998.

Känslighetsanalys

	Budget 2026
Ränteförändring med 1 % på låneskulden	18,5
Ränteförändring med 1 % påverkar ränteintäkter med	0,0
Löneförändring med 1 % inklusive PO samtlig personal i kommunen	36,9
Bruttokostnadsförändring med 1 %	59,1
Förändrad utdebitering med 1 kr	175,7
Förändring av befolkningen i kommunen, 100 personer	6,5
10 heltidstjänster (32 000 kr/månad) inkl PO	5,4

I ovanstående sammanställning redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. Där går bland annat att utläsa att varje procents löneökning innebär en ökad kostnad för kommunen på ca 36,9 mnkr. En procents förändring av kommunens verksamhetskostnader motsvarar ca 59,1 mnkr. En skattehöjning med 1 krona ger ca 175,7 mnkr, alltså knappt 18 mnkr per 10-öring. En befolkningsförändring med 100 invånare innebär ca 6,5 mnkr i ökade eller minskade skatteintäkter och statsbidrag. Tio heltidstjänster med beräknad genomsnittslön på 32 000 kr/månad motsvarar ca 5,4 mnkr.

Sammanfattande kommentarer

Den finansiella analysens syfte är att identifiera eventuella problem. Följande kan härledas ur den finansiella analysen.

1. Kommunen har under perioden planerade resultat som, enligt beslutad riktlinje, når god ekonomisk hushållning år 2026 samt 2027, ej 2028.
2. Kommunens investeringsnivå under redovisad period medför ett behov av ökad upplåning med 1 600 mnkr. Från utgången av 2024 uppgick låneskulden till 1 245 mnkr och vid 2028 års utgång beräknas låneskulden ha ökat till 3 170 mnkr.
3. Den ökade nyupplåningen tillsammans med ökade avskrivningskostnader medför en ökad finansiell belastning för framtiden.

5 Sammanställning driftbudget 2026 med plan 2027–2028

5.1 Sammanställning driftbudget per nämnd

Mnkr	Budget 2025 <i>Kommun- bidrag</i>	Budget 2026 <i>Kommun- bidrag</i>	Plan 2027 <i>Kommun- bidrag</i>	Plan 2028 <i>Kommun- bidrag</i>
Arvodesnämnden	0	18,5	19,1	19,8
Barn- och utbildningsnämnden	1 559,2	1 614,2	1 645,0	1 701,0
Kommunrevisionen	3,5	3,6	3,8	3,9
Kommunstyrelsen	319,8	288,3	301,7	313,7
KS - Jämtlands Gymnasieförbund	332,3	350,8	359,4	371,7
KS - Jämtlands Räddningstjänstförbund	53,4	56,4	58,2	60,6
KS- Besparingskrav	-15,0	-30,0	-32,6	-35,4
KS - Hyresbuffert	25,5	23,1	44,6	59,7
KS - Kostnadsbuffert	71,4	36,6	68,6	103,0
KS - Lönebuffert	35,1	12,0	12,4	12,9
KS - Politisk buffert	20,0	12,5	33,0	55,4
Kultur- och fritidsnämnden	244,2	259,9	266,6	275,7
KFN - Intäktsfinansierad verksamhet	-3,3	-3,3	-3,4	-3,5
Miljö- och samhällsnämnden	71,9	80,1	82,0	84,8
Social- och arbetsmarknadsnämnden	478,7	494,7	508,2	525,5
Tekniska nämnden	169,2	208,0	213,8	221,1
TN - Intäkts- och taxefinansierad vh	-1,7	-1,0	-1,0	-1,0
Valnämnden	0,1	2,0	0,7	0,8
Vård- och omsorgsnämnden	1 880,4	1 977,0	2 036,2	2 105,5
Överförmyndarnämnden	14,5	15,3	15,8	16,3
Interna poster mellan nämnderna	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	5 259,2	5 418,7	5 632,2	5 891,6

5.2 Exploateringsbudget

Inkomster under 2026 beräknas uppgå till 40,9 miljoner kronor och utgifterna till 83,7 miljoner kronor. För 2027 beräknas inkomsterna uppgå till 37,2 miljoner och utgifterna till 87,5 miljoner kronor. 2028 beräknas inkomsterna uppgå till 56,0 miljoner kronor och utgifterna till 116,5 miljoner kronor. Exploateringsverksamheten beräknas resultatföra 37,4 miljoner kronor 2026 och 0 kronor för åren 2027–2028.

6 Sammandrag investeringsbudget 2026 med plan 2027–2028

6.1 Investeringsbudget i sammandrag

Total budget per nämnd (mnkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Barn- och utbildningsnämnden	29	5	13
Kommunstyrelsen	69	35	33
Tekniska nämnden - Sektor Fastighet	318	526	533
Kultur- och fritidsnämnden	34	9	9
Miljö- och samhällsnämnden	0	0	0
Social- och arbetsmarknadsnämnden	1	1	0
Tekniska nämnden - Skattefinansierat	112	34	39
Tekniska nämnden - Taxefinansierat	332	319	298
Vård- och omsorgsnämnden	23	9	12
TOTALT	918	938	938

Total budget per finansieringsform (mnkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skattefinansierade investeringar	586	619	640
Taxefinansierade investeringar	332	319	298
TOTALT	918	938	938

Total budget per mål (mnkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
LS - Kommunens ledning och styrning	9	4	4
H - Hållbarhet - Miljömässig, social och ekonomisk	3	1	1
K - Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare	203	90	102
NT - Näringsliv och tillväxt	0	0	0
I - Infrastruktur	427	350	337
A - Ett aktivt liv	81	83	12
U - Utbildning	36	224	297
TS - Trygghet och stöd	160	186	185
TOTALT	918	938	938

Total budget per processgrupp (mnkr)	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Allmän fritidsverksamhet	8	0	1
Allmän kulturverksamhet	3	1	0
Avfall och återvinning	27	9	1
Bibliotek	21	66	1
Drift av sport- och fritidsanläggningar	44	16	11
Fritidsgårdar	1	0	0
Fysisk planering och byggnadsväsen	0	0	0
Förskola	3	0	0
Gator, vägar och parkering	73	24	24
Grundskola	32	84	155
Grundskola/förskola	24	140	141
Hantera fastighetsbildning	2	0	0
Insatser för vuxna	169	186	185
Inventariehantering	37	24	36
IT-plattform och drift	0	0	0
Lantmäteri och kartarbete	0	0	0
Ledning	9	4	4
Lokalförsörjning och fastighetsunderhåll	101	48	49
Mark och exploatering	10	4	8
Minska miljö- och klimatpåverkan	3	1	1
Parkförvaltning	13	3	6
Systemförvaltning och IT-arkitektur	34	18	16
Tillhandahålla välfärdsteknik	0	0	0
Vatten och avlopp	305	309	298
TOTALT	918	938	938

Belopp i 2026 års nivå.

Utifrån det uppdrag som givits om att ta fram en klimatbudget har de investeringar som bidrar till att kommunens klimatmål om att bli fossilfri år 2025 märkts upp i Investeringsbudgeten. Dessa är markerade med gult. Även investeringar som uppfyller kraven i kommunens ramverk för gröna obligationer har markerats särskilt och är markerade i ljusgrönt. De investeringar som både bidrar till kommunens klimatmål samt uppfyller kraven för gröna obligationer är markerade i mörkgrönt.

6.2 Större investeringsobjekt

Investering i mnkr	Total budget per objekt	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Biblioteket, renovering	101	20	80	-
Brandskydd/Ersättningsbostäder	*	20	15	20
Nya LSS-bostäder	*	40	30	40
Datorer	*	14	10	10
Häggenåsskolan/Skogsglantan	162	10	76	76
Ledningsnät, sanering	*	25	24	25
Minnesgårde vattenverk inkl nytt råvattenintag	1 699	235	350	320
Skolstruktur Frösön	**	x	x	x
Solliden kök	48	46	-	-
Storsjöbadet, ny badanläggning	**	-	-	-
SÄBO	**	x	x	x
SÄBO Solliden	315	65	163	80
Tandsbyns skola	**	x	x	x
Underhåll	*	45	50	50
Underhållsbeläggning	*	15	25	25
Vallaskolan	**	-	x	x
Östersundslänken	96	13	1	-
SUMMA	2 421	548	824	646

Belopp i 2026 års nivå, mnkr.

* = Total budget för hela projektet finns ej då budget är beslutad per år eller objekt

** = Total budget ännu ej beslutad

- = Projektet har inga planerade investeringsmedel det aktuella året

x = Projektet har planerade investeringsmedel det aktuella året

7 Finansiell plan 2026–2028

7.1 Resultatbudget

RESULTATBUDGET 2026-2028						
Tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	1 296 200	960 093	967 200	984 881	955 000	980 000
varav intäkter exploatering:		44 500		37 381		
Intäktsförstärkning						
Verksamhetens kostnader	-6 019 900	-5 758 097	-5 714 500	-5 912 228	-6 150 478	-6 429 084
Avskrivningar	-344 400	-336 184	-336 200	-350 841	-359 991	-374 714
VERKSAMHETENS NETTO- KOSTNADER	-5 068 100	-5 134 188	-5 083 500	-5 278 188	-5 555 469	-5 823 798
Skatteintäkter	3 563 800	3 748 931	3 719 200	3 868 898	4 041 533	4 207 055
Gen. statsbidrag och utjämning	1 491 500	1 525 250	1 544 500	1 607 233	1 667 105	1 711 519
SKATTEINTÄKTER OCH GENERELLA STATSBIIDRAG	5 055 300	5 274 181	5 263 700	5 476 131	5 708 638	5 918 574
VERKSAMHETENS RESULTAT	-12 800	139 993	180 200	197 943	153 169	94 776
Finans. intäkter, likviditet m m	572 100	26 100	304 500	34 900	49 800	62 800
Finansiella intäkter Internbank		282 900		254 600	286 900	323 300
Aktieutdelning Östersunds Rådhus AB		0				
Finansiella kostnader, lån m m	-360 100	-46 800	-296 400	-49 700	-67 000	-86 100
Finansiella kostnader Internbank		-244 020		-216 270	-248 620	-284 720
Finans kostn, ökn pens.skuld		-22 111		-10 585	-14 752	-21 013
RESULTAT FÖRE EXTRA- ORDINÄRA POSTER	199 200	136 062	188 300	210 888	159 497	89 043
Extraordinära poster	0	0				
ÅRETS RESULTAT	199 200	136 062	188 300	210 888	159 497	89 043
Varav för oförutsedda behov:						

7.2 Balansbudget

BALANSBUDGET 2026-2028	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos aug 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tkr						
TILLGÅNGAR						
<u>Im- och Materiella anläggningstillgångar</u>						
Immateriella anläggningstillgångar	1 100	1 100	1 000	1 000	1 000	1 000
Mark, byggnader, anläggningar	4 952 200	5 957 261	5 815 900	6 326 556	6 846 765	7 353 722
Maskiner och inventarier	295 000	406 673	346 600	403 340	461 141	517 469
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>						
Aktier och andelar	656 100	660 300	660 300	660 300	660 300	660 300
Pensionsmedelsförvaltning		0				
Långfristig fordran	4 500	4 400	3 400	3 400	3 400	3 400
Utlåning Internbank	6 850 000	8 400 000	8 125 000	8 425 000	8 425 000	8 425 000
Bidrag infrastruktur	7 600	5 400	5 300	4 200	3 100	2 000
Summa anläggningstillgångar	12 766 500	15 435 134	14 957 500	15 823 796	16 400 705	16 962 891
<u>Omsättningstillgångar</u>						
Exploateringstillgångar	75 600	105 900	108 700	155 440	206 740	269 740
Förråd m.m.	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
Kortfristiga placeringar	1 062 400	1 149 100	1 179 200	1 212 100	1 259 900	1 320 700
Varav finansiella placeringar för pension	1 009 900	1 113 600	142 200	1 113 600	1 152 400	1 195 900
Kortfristiga fordringar	665 200	631 400	505 600	495 135	495 135	495 135
Kassa och bank	549 500	673 266	253 400	366 487	342 909	294 940
Summa omsättningstillgångar	2 354 900	2 561 866	2 049 100	2 231 362	2 306 884	2 382 715
SUMMA TILLGÅNGAR	15 121 400	17 997 000	17 006 600	18 055 158	18 707 589	19 345 606
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL						
Eget kapital	4 788 200	5 094 362	5 184 600	5 395 488	5 554 985	5 644 028
därav årets resultat	643 300	136 062	188 300	210 888	159 497	89 043
Avsättning för pensioner	448 900	633 238	632 500	627 312	627 388	633 291
Övriga avsättningar	73 300	71 400	71 400	71 400	71 400	71 400
Upplåning Internbank	8 095 000	10 495 000	9 695 000	10 545 000	11 045 000	11 595 000
-varav kommunens lån	1 245 000	2 095 000	1 570 000	2 120 000	2 620 000	3 170 000
Övriga långfristiga skulder	68 900	63 900	69 400	69 400	69 400	69 400
Investeringsbidrag	66 500	58 500	74 000	66 858	59 716	52 787
Kortfristiga skulder	1 580 600	1 580 600	1 279 700	1 279 700	1 279 700	1 279 700
SUMMA SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL	15 121 400	17 997 000	17 006 600	18 055 158	18 707 589	19 345 606
Soliditet inkl pensionsskuld fr o m 1998	31,7%	28,3%	30,5%	29,9%	29,7%	29,2%
Soliditet inkl pensionsskuld fr o m 1998 och ansvarsförbindelse	23,0%	21,2%	22,9%	22,8%	23,2%	23,2%
Ansvarsförbindelse pensioner	1 305 600	1 284 681	1 286 400	1 284 681	1 218 099	1 164 112

7.3 Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDES BUDGET 2026-2028	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos augusti 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tkr						
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	199 200	136 062	188 300	210 888	159 497	89 043
Justering för av- och nedskrivningar	344 400	336 184	336 200	350 841	359 991	374 714
Upplösning investeringsbidrag	-3 500	-3 300	-3 900	-7 142	-7 142	-6 929
Justering förändring pensionsavsättning	158 300	25 538	23 500	-5 188	76	5 903
Upplösning bidrag infrastruktur	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Just för övr ej rörelsek.påverk. poster	-36 900	-42 000	-36 000	-2 500	-2 500	-2 500
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	662 600	453 584	509 200	547 999	511 022	461 331
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	202 500	40 000	1 400	10 465		
Ökning /minskning förråd	0		0			
Förändring anslutningsavgifter	100		0			
Förändring exploateringstillgångar	-12 900		-20 300			
Förändring omsättningstillgångar	-37 400	-29 800	-28 600	-32 900	-47 800	-60 800
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-349 200		3 900			
Kassaflöde från löpande verksamh	465 700	463 784	465 600	525 564	463 222	400 531
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Nettoinvesteringar	-737 400	-1 003 918	-869 500	-918 237	-938 000	-938 000
Försäljn av mat. anlägggn.tillgångar	4 800		36 800			
Invest. i immateriella anlägggn.tillgångar						
Invest. i finans. anlägggn.tillgångar	-4 500		0			
Försäljn av finans. anlägggn.tillgångar	900					
Investeringar i exploateringstillgångar		-49 000		-86 650	-99 450	-116 500
Försäljning av exploateringstillgångar		70 000		42 410	50 650	56 000
Kassaflöde från invest.verksamh.	-736 200	-982 918	-832 700	-962 477	-986 800	-998 500
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Upptagna lån Internbank	1 250 000	1 050 000	650 000	850 000	500 000	550 000
Varav kommunen		600 000	350 000	550 000	500 000	550 000
Amortering internbank			-300 000			
Varav kommunen						
Nyupptagna lån intäktsfinans verks						
Förändring av långfristiga fordringar	-1 098 900	-450 000	-175 000	-300 000		
Investeringsbidrag	4 600		10 400			
Förändring medfinansiering infrastruktur						
Minskning av långfristiga fordringar	400		0			
Kassaflöde från finans.verks.h	156 100	600 000	185 400	550 000	500 000	550 000
ÅRETS KASSAFLÖDE	-114 400	80 866	-181 700	113 087	-23 578	-47 969
Likvida medel vid årets början	549 500	592 400	435 100	253 400	366 487	342 909
Likvida medel vid årets slut	435 100	673 266	253 400	366 487	342 909	294 940

8 Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2026 med flerårsplan 2027–2028.